

ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ

Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Αρ. Φύλλου 107 - Χορτοθέρτζ - Αύγουστος (Ιούλιος - Αύγουστος) 2014

ΟΦΙΤΙΚΟ ΣΥΝΑΠΑΝΤΕΜΑ

Το παραδοσιακό αντάμωμα των Οφίτων

Ιδιαίτερο και ξεχωριστό γεγονός αποτέλεσε για μια ακόμη χρονιά για το χωριό μας και φυσικά για τον σύλλογό μας που το πραγματοποιεί το Οφίτικο Συναπάντεμα. Οφίτες απ' όλη την Ελλάδα και πάρα πολλοί του εξωτερικού που έρχονται τον Αύγουστο για τις θερινές τους διακοπές αλλά και για

να συμμετέχουν σ' αυτήν την εκδήλωση, έδωσαν το παρόν σ' αυτήν την καθιερωμένη ανά χρόνο συνάντηση που πραγματοποιήθηκε το διήμερο Σάββατο 16 και Κυριακή 17 Αυγούστου στο γνωστό χώρο της κεντρικής πλατείας της Νέας Τραπεζούντας.

συνέχεια στη σελ. 6

Η ΚΑΤΑΛΗΨΗ-ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Αντχος (Ε) ε.α. Χρ. Γιανταμίδης Π.Ν.

Η συγκέντρωση των Ελληνικών Δυνάμεων στα λιμάνια Πανόρμου, Κιζίκου και στην χερσόνησο της Ερυθραίας, έτοιμες να επιβιβαστούν στα πλοία και να αναχωρήσουν για την Ελλάδα, έφερε πανικό στον άμαχο Ελληνικό πληθυσμό ο οποίος συνέρρεε απροστάτευτος προς την Σμύρνη για να σωθεί, μη γνωρίζοντας ότι η Σμύρνη θα ήταν ο τόπος της τελευταίας τραγωδίας για δεκάδες χιλιάδες από αυτούς.

Όλα προδιαγραφόταν δυσοίωνα για τους Έλληνες κατοίκους της Μ. Ασίας. Ο Ελληνικός Στρατός που σ' αυτόν στήριζαν την σωτηρία τους, τους εγκατέλειψε, τους άφησε στα δόντια του γκρίζου λύκου καθώς η τότε κυβέρνηση των Αθηνών με τον υπ' αριθμόν 2870 νόμο της που εκδόθηκε την 28η Ιουλίου 1922 απαγόρευε την έξοδο του Ελληνικού πληθυσμού από την Σμύρνη και σε περίπτωση σύλληψης πλοίων που θα μετέφεραν προσφυγικό πληθυσμό, οι ποινές που θα επιβάλλονταν στους παραβάτες θα ήταν αυστηρές χρηματικές και πειθαρχικές. Συνεπώς, θα έπρεπε η Ελληνική Κυβέρνηση να τους προστατέψει ως όφειλε, οχυρώνοντας την Σμύρνη, καθώς χρόνος και μέσα υπήρχαν, ενώ συγχρόνως θα μπορούσαν οι Ελληνικές Δυνάμεις να οχύρωναν την Πόλη, δίδοντας έτσι τον απαιτούμενο χρόνο στους πανικόβλητους κατοίκους της να μεταφερθούν στα Ελληνικά νησιά του Β. Ανατολικού Αιγαίου. Αντ' αυτού αφέθηκαν στην σφαγή, στην ατίμωση και την αιχμαλωσία.

Για την σφαγή, την ατίμωση και την αιχμαλωσία δεκάδων χιλιάδων άμαχου πληθυσμού της Σμύρνης πέρα των άλλων που φέρουν ακέραια την ευθύνη, μεγάλη ευθύνη φέρει και ο ύπατος αρμοστής στην Σμύρνη, Αριστείδης Στεργιάδης, για τον οποίο ο καθηγητής πολιτικών επιστημών του Παντείου Πανεπιστημίου, Άλκης Ρήγος γράφει: «ο ύπατος αρμοστής, δηλαδή ο Έλληνας υπουργός της Ιωνίας, Αριστείδης Στεργιάδης, αφού μετέφερε στο αγγλικό αντιτορπιλικό Iron Duce και την τελευταία καρέκλα του σπιτιού του αναχωρεί υπό την προστασία βρετανικού αγήματος, που άνοιξε βία δρόμο ανάμεσα στο έξαλλο πλήθος των Σμυρνίων που τον καταρριότανε, για την Ρουμανία και από εκεί για την Νίκαια της Γαλλίας όπου έζησε μισθοδοτούμενος από την Intelligent Service μέχρι και τον θάνατό του στην περίοδο του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου».

Ο μοιραίος αυτός άνθρωπος, που επιλέχθηκε προσωπικά από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, αλλά έμεινε στο πόστο του και μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου 1920, μόνος αυτός ακλόνητος από όλο το Βενιζελικό κόσμο, είχε πράγματι εκπληρώσει στο ακέραιο την αποστολή του.

συνέχεια στη σελ. 7

Μερική άποψη του κόσμου από την μεγάλη συμμετοχή του κόσμου.

Επίσκεψη καθηγητών χορού από διάφορες χώρες του κόσμου στην Νέα Τραπεζούντα Καταγραφή της Οφίτικης Παράδοσης

Μία ευχάριστη πρόταση δέχθηκε ο σύλλογος Υψηλάντης φέτος το καλοκαίρι με σκοπό την καταγραφή της Οφίτικης παράδοσης. Συγκεκριμένα με πρωτοβουλία του πολύ καλού φίλου και συνεργάτη του συλλόγου, κ. Μωυσιδη Κυριάκου καθηγητού παραδοσιακών χορών στο αντίστοιχο τμήμα του

Πανεπιστημίου Μακεδονίας, ομάδα καθηγητών-ερευνητών από διάφορες χώρες του κόσμου και από την Ελλάδα, που ασχολούνται με την έρευνα και καταγραφή των παραδοσιακών χορών επισκέφθηκαν την Νέα Τραπεζούντα την Κυριακή 27 Ιουλίου.

συνέχεια στη σελ. 3

Χρήστος Αλαζίδης – Κώστας Αδαμίδης – Γιάννης Σταυριανίδης - Ζανέτας Λεωνίδας – Γιώργος Σουντουλίδης – Βασίλης Παραδεισιόπουλος – Τάσος Αραβίδης στο χορό Σαμψιών.

Ασημένια δελφίνια στο Βερολίνο!

ΠΡΩΤΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ ΣΤΟ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΑΠΟ ΓΙΑΝΝΙΩΤΗ, ΦΩΚΑΪΔΗ, ΑΡΑΟΥΖΟΥ.

Ασημένιο είναι το πρώτο μετάλλιο που κέρδισε η Ελλάδα, στο 32ο Ευρωπαϊκό πρωτάθλημα υγρού στίβου το οποίο διεξάγεται στο Βερολίνο. Στα πέντε χιλιόμετρα ομαδικού στην ανοιχτή θάλασσα, η εθνική μας ομάδα, αποτελούμενη από τους Σπύρο Γιαννιώτη, Αντώνη Φωκαΐδη και Κέλλυ Αραούζου τερμάτισε δεύτερη σε χρόνο 56:05.05 κάνοντας μια σπουδαία εμφάνιση, χαρίζοντας στη χώρα μας ένα ακόμη μετάλλιο σε μεγάλη διοργάνωση. Είχε προηγηθεί το χρυσό μετάλλιο στο Ευρωπαϊκό της Βουδαπέστης το 2010 και το ασημένιο μετάλλιο στο Παγκόσμιο στη Βαρκελώνη το 2013. Πρωταθλήτρια Ευρώπης η Ολλανδία, η οποία τερμάτισε σε χρόνο 55:47.08, Τρίτη ήταν η ομάδα της Γερμανίας με 56:14.08.

* Ο Φωκαΐδης Αντώνης είναι γυός του Φωκαΐδη Γιώργου και της Φωκαΐδου - Μαυροπούλου Χαρίκλειας με καταγωγή από την Νέα Τραπεζούντα

τα ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ μας

Βάπτισεις

Ο Νίκος και η Αθανασία Κωτίδη, βάπτισαν τα δίδυμα κοριτσάκια τους Δήμητρα και Ελένη, την Κυριακή 17 Αυγούστου, στον Ιερό Ναό Ζωοδόχου Πηγής (Παναγία) Περιστάσεως Οι Νονές, Ραχήλ Χελιδονοπούλου και Αναστασία Τσολακίδου

Γάμοι:

Το Σάββατο 2 Αυγούστου ο Χαραλαμπίδης Κωνσταντίνος και η Άννα Ασλανίδου ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου στο εξωκλήσι του Αϊ Γιάννη στο Λιτόχωρο Πιερίας.

Το Σάββατο 23 Αυγούστου ο Σπυρίδων Κεμερίδης και η Βασιλική Τεμερτζίδου ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Νεοκαισάρειας Πιερίας.

Απεβίωσαν:

Τον Ιούλιο του 2014 απεβίωσε στην Θεσσαλονίκη ο Αραβίδης Παναγιώτης, με καταγωγή από την Ποντοκερασιά Κιλκίς.

Την Κυριακή 17 Αυγούστου 2014 απεβίωσε η Χαριτοπούλου Ξανθίππη του Θωμά ετών 88, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας.

Την Κυριακή 24 Αυγούστου 2014 απεβίωσε ο Βασιλειάδης Κωνσταντίνος του Ιωαν, ετών 85 κάτοικος Θεσσαλονίκης.

Την Πέμπτη 4 Σεπτεμβρίου απεβίωσε ο Κοκκινίδης Αναστάσιος του Χαρίτωνος, ετών 87, κάτοικος Κατερίνης.

Γνωστοποίηση - Ανακοίνωση

Αγαπητοί συνδρομητές – συνδρομήτριες των Οφίτικων Νέων, με την παρούσα ανακοίνωση σας γνωστοποιούμε ότι όσοι επιθυμούν να λαβούν την εφημερίδα σε ηλεκτρονική μορφή να μας δηλώσουν το EMAIL τους στο EMAIL του συλλόγου info@ipsilantis.gr, βοηθώντας με αυτόν τον τρόπο τον σύλλογο ώστε να μειώσει σημαντικά τα έξοδα έκδοσης της εφημερίδας, τον χρόνο έκδοσής της ακόμα και για περιβαλλοντικούς λόγους (λιγότερο χαρτί – φάκελοι κ.τ.λ.). Η αποστολή της εφημερίδας θα γίνεται άμεσα, την επομένη της έκδοσής της και θα ξεκινάει από το πρώτο φύλλο του νέου χρόνου, γι' αυτό εγκαίρως να μας γνωστοποιήσετε τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις.

Επιτυχόντες σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. με Οφίτικη καταγωγή

Ο **Ιπποκράτης-Μιχαήλ Σανίδης** του Κωνσταντίνου και της Ευτυχίας Τερζίδου, εισήχθη στην Ιατρική Θεσσαλονίκης.

Μέση Δήμητρα του Γεωργίου και της Ραχήλης Σαλονικίδου εισαχθείσα στην Γεωπονική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η **Φωτεινή Τερζίδου** του Σταύρου Τερζίδη και της Ευθυμίας, εισήχθη στην σχολή Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας στην Θεσσαλονίκη.

Η **Χαραλαμπίδου Αλεξάνδρα** του Αναστασίου και της Μπεάτριξ, εισήχθη στην σχολή τεχνικών ήχου και εικόνας στην Κέρκυρα.

Ο **Χαραλαμπίδης Νικόλαος** του Αναστασίου και της Μπεάτριξ, εισήχθη στην σχολή τεχνικών ήχου και εικόνας στην Κέρκυρα.

Καλαϊτζίδου Σωτηρία του Γεωργίου και της Παπαδοπούλου Ζωής εισαχθείσα στην Σχολή Ψηφιακών Μέσων και Επικοινωνίας των Τ.Ε.Ι. Καστοριάς.

Αθανασιάδης Δημοσθένης του Χαραλάμπου και της Ουρανίας Λαζάκη εισαχθείς στο Τ.Ε.Ι. Σίνδου – Παράρτημα Κατερίνης.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Η Αθανασάτου Δήμητρα που φοίτησε στην σχολή Οδοντικής Τεχνολογίας του Τ.Ε.Ι Αθηνών ορκίστηκε τον Ιούνιο του 2014 και πήρε το πτυχίο της. Ευχόμαστε καλή επαγγελματική σταδιοδρομία.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Και μην ξεχνάτε να τακτοποιήσετε την συνδρομή σας για τα «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»
Στους ανταποκριτές μας:
Τερζίδη Αριστείδη τηλ. 23510-91572,
Σταυριανίδη Σταύρο, τηλ. 6973496145.
Στον ταμία του Συλλόγου:
Ιωαννίδη Βασίλειο τηλ. 6972658282.
Ταχυδρομικώς με εντολή με τα στοιχεία
Μορφωτικός Ποντιακός Σύλλογος Αλέξανδρος
Υψηλάντης Νέας Τραπεζούντας Πιερίας Τ.Θ. 8004
ΤΚ 60100 Κατερίνη Πιερίας.

Μέσω τραπεζών για συνδρομητές εσωτερικού και εξωτερικού στους κάτωθι λογαριασμούς:
Εθνική Τράπεζα Ελλάδας:
373/296174-11

IBAN: GR 600110373000037329617411

Eurobank Εργασίας:

0026-0210-15-0100477219

IBAN: GR 940260210000150100477219

Στην κατάθεση μέσω τραπεζών θα πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία του καταθέτη για να αποσταλεί και η σχετική απόδειξη από το ταμείο του Συλλόγου.

Το
Δ.Σ. του Συλλόγου
και η Συντακτική Επιτροπή της Εφημερίδας.

Η ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Ενημερώνουμε τους φίλους του συλλόγου μας ότι έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο η ιστοσελίδα μας με διεύθυνση

www.ipsilantis.gr.

Η ιστοσελίδα περιέχει το ιστορικό του συλλόγου μας και τα διάφορα τμήματα του με τις δραστηριότητές τους. Υπάρχουν ιστορικά και λαογραφικά στοιχεία για την επαρχία του Όφως στον Πόντο. Υπάρχει αρχείο σε μορφή PDF της εφημερίδας του Συλλόγου μας «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Επίσης ο επισκέπτης μπορεί να δει το φωτογραφικό αρχείο με φωτογραφίες από τις δραστηριότητες του Συλλόγου αλλά και με φωτογραφίες από την ζωή των κατοίκων της Νέας Τραπεζούντας από την ίδρυσή της έως και σήμερα. Ο επισκέπτης της μπορεί επίσης να ενημερωθεί για την ίδρυση της Νέας Τραπεζούντας από τους πρόσφυγες που ήρθαν από τον Όφι του Πόντου.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ ΓΙΑ ΤΑ «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Σπανίδου Γεωργία	10 €
Κυρμανίδου Μαρία	10 €
Χατζηπαναγιωτίδου Βασιλική	10 €
Σαββίδου-Σπανίδου Χριστίνα	10 €
Σειταρίδης Κων. Χρήστος	50 €
Αθανασιάδης Βασίλειος	50 €
Τερζίδης Αρ. Γεώργιος	10 €
Αμοιρίδης Αθ. Ηλίας	20 €
Αμοιρίδης Αθ. Στέφανος	20 €
Σωματαρίδου Ευαγγελία	20 €
Χατζηκαλιάς Νικόλαος	20 €
Τερζίδης Αν. Γεώργιος	20 €
Αραβίδης Άγγελος	100 \$
Καζαντζίδης Στέλιος	100 €
Τερζίδης Χρ. Δημήτριος	50 €
Σπανός Γεώργιος	10 €
Κοντογιάννη-Αλχαζίδου Αφροδίτη	10 €
Σπανού Άννα	10 €
Μαλεζάς Χαρίτων	10 €
Παπαδοπούλου Ειρήνη	20 €
Μαυροπούλου Β. Αναστασία	30 €
Πετρίδης Σ. Κωνσταντίνος	10 €
Εφραιμίδης Β. Χρήστος	20 €
Βασιλειάδης Αριστοτέλης	10 €
Ζαπουνίδης Χαράλαμπος	20 €
Βασιλειάδης Δ. Παναγιώτης	200 \$
Τερζίδου Ευτυχία	20 €
Αδαμίδου Κων. Παναγιώτα	20 €
Σινωπίδης Αλέξανδρος	50 €
Κορομηλάς Αθανάσιος	20 €
Αβραμίδης Αγ. Βασίλειος	10 €
Παραδεισόπουλος Βασίλειος	15 €
Βασιλειάδης Αριστοτέλης	10 €
Σειταρίδης Μιχ. Ιωάννης	20 €
Χιλιάδου Φωτεινή	10 €

Μια οφειλόμενη απάντηση – διόρθωση.

Στο άρθρο μου για τα εκατό (100) φύλλα της εφημερίδας μας των Οφίτικων Νέων που επανεκδόθηκαν το 1994 από το Δ.Σ. του Συλλόγου μας με πρόεδρο τότε τον Βασίλειο Αδαμίδα του Γεωργίου (Καρακιάς) και όχι του Βασιλείου Αδαμίδα του Χρήστου. Το λάθος ήταν δικό μου.

Αριστείδης ο Δίκαιος.

ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Δίμηνη έκδοση
ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο ο πρόεδρος του Συλλόγου
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ : Βασίλης Παραδεισόπουλος 6937054415

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τηλέφωνο - Fax: 23510 91291, E-mail: info@ipsilantis.gr
WEB SITE : www.ipsilantis.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Δ.Σ. Συλλόγου

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τερζίδης Αριστείδης

Μεγαλόπουλος Ιωάννης

Σειταρίδης Δημοσθένης

Τερζίδης Βασίλειος

Εκτύπωση : Τυπογραφείο "Παναγιωτής - 23510 23625

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού

Φυσικά πρόσωπα : 10 ευρώ

Σύλλογοι - Κοινότητες : 30 ευρώ

Τράπεζες - Επιχειρήσεις Α.Ε. 45 ευρώ

Εξωτερικού:

Για χώρες Ευρώπης 25 ευρώ

Για άλλες Ηπείρους 30 δολ. ΗΠΑ

Επιταγές - εμβάσματα:

Ιωαννίδης Βασίλης - Ταμίας

60100 Νέα Τραπεζούντα

*Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

*Τα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους και όχι του Συλλόγου "ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"

Καθηγητές χορού και μέλη του συλλόγου σε αναμνηστική φωτογραφία.

Ο καθηγητής κ. Μωυσίδης Κ. σε συνέντευξη με τον κ. Αναστάσιο Λυκίδη.

Επίσκεψη καθηγητών χορού από διάφορες χώρες του κόσμου στην Νέα Τραπεζούντα

Καταγραφή της Οφίτικης Παράδοσης

Συνέχεια από τη σελ. 1

Οι τριάντα (30) και πλέον καθηγητές-ερευνητές το απόγευμα της Κυριακής γνώρισαν από κοντά παλαιούς χορευτές και λυράρηδες του χωριού μας μέσα από προγραμματισμένες συνεντεύξεις που έγιναν από τον κ. Μωυσιάδη εξηγώντας στους επισκέπτες τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οφίτικων χορών. Το βράδυ της Κυριακής στην πλατεία των Υψηλάντηδων έγινε σύνομη αναφορά στην ίδρυση της Νέας Τρα-

πεζούντας και το ιστορικό του συλλόγου από τα μέλη του Δ.Σ. και στη συνέχεια παλαιοί χορευτές (Χρήστος Αλχαζίδης - Κώστας Αδαμίδης - Γιάννης Σταυριανίδης - Ζανέτας Λεωνίδας - Γιώργος Σουντουλίδης - Βασίλης Παραδεισόπουλος - Τάσος Αραβίδης) των πρώτων χορευτικών τμημάτων του Συλλόγου παρουσίασαν του οφίτικους χορούς Λέτσι - Σαμφών - Τολμέ - και τον πυρρίχιο χορό "ΣΕΡΑ". Ακολούθησε ολιγόωρο ποντιακό παραδοσιακό γλέντι με την συμμετοχή όλων υπό τους ήχους της παραδοσιακής λύρας που έπαιξαν ο Βασίλης Ιωαννίδης και ο Βαγγέλης Παραδεισόπουλος, ενώ στο

τραγούδι συμμετείχαν ο Χρήστος και Αντώνης Χαραλαμπίδης. Μαζί με την καταγραφή των χορών οι επισκέπτες γεύθηκαν και τα παραδοσιακά ποντιακά εδέσματα που ετοίμασαν οι κυρίες του συλλόγου.

Το Δ.Σ. του συλλόγου μας ευχαριστεί θερμά τους χορευτές - οργανοπαίχτες - τραγουδιστές που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα αυτό καθώς επίσης και τις κυρίες που ετοίμασαν τα ποντιακά εδέσματα.

Επιμέλεια : Παραδεισόπουλος Βασίλειος

Χρήστος Αλχαζίδης, Ζανέτας Λεωνίδας, Βασίλης Παραδεισόπουλος, Τάσος Αραβίδης στον πυρρίχιο χορό «Σέρα».

Ο Κυριάκος Μωυσίδης με τους καθηγητές στον χορό τικ.

Χρήστος και Αντώνης Χαραλαμπίδης στο τραγούδι και ο Βασίλης Ιωαννίδης στη λύρα.

Ο Κυριάκος Μωυσίδης παίρνει συνέντευξη από τον παλιό χορευτή του πρώτου συγκροτήματος Βασίλη Αθανασιάδη.

Με τον Βασίλειο Παπαδόπουλο που έπαιξε και μερικούς Οφίτικους σκοπούς.

Με τον Νικόλαο Παραδεισόπουλο συζητά και ενημερώνει τους καλεσμένους μας για τα χαρακτηριστικά των Οφίτικων χορών.

Του Τερζίδη Αριστείδη
«Δίκαιος»

ΟΦΙΤΕΣ ΟΡΓΑΝΟΠΑΙΚΤΕΣ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΕΣ

Σε συνέχεια του άρθρου μου από το προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας, για τους Οφίτικες καταγωγής μουσικούς που ασχολήθηκαν και συνεχίζουν να ασχολούνται με την παραδοσιακή μας μουσική και όχι μόνο, συνεχίζω στο παρόν φύλλο με την αναφορά και καταγραφή των μουσικών δεύτερης, τρίτης και τέταρτης γενιάς με Οφίτικη καταγωγή από τους οποίους πολλοί είναι φτασμένοι καλλιτέχνες και καμαρώνουμε γι' αυτό.

Θα ξεκινήσω με τους Οφίτες μουσικούς δεύτερης γενιάς οι οποίοι είναι:

Ο Αδαμίδης Κωνσταντίνος του Χρήστου (ο Κωστάκης του Τουλουμτσή) 1937-2011. Νέα Τραπεζούντα-Καναδάς. Ασχολήθηκε νέος και έπαιζε ακορντεόν στις τοπικές εκδηλώσεις. Φωτ. 1.

Ο Βασιλειάδης Χρήστος του Μιλτιάδη. (ο Μέντιο) 1934-2006. Νέα Τραπεζούντα, αγρότης. Έπαιζε λύρα και τραγουδούσε ερασιτεχνικά. Φωτ. 2.

Ο Βασιλειάδης Σάββας του Ιωάννου (του Τεμέλα) 1938. Νέα Τραπεζούντα, συνταξιούχος. Στα νιάτα του έπαιζε ακορντεόν στους γάμους-πανηγύρια και χορούς. Φωτ. 3.

Ο Σεϊταρίδης Χρήστος του Ιωάννου (του Γιαννέκο-Τιουλτιούλης) 1939-2000. Νέα Τραπεζούντα, αγρότης. Έπαιζε για πολύ καιρό ακορντεόν ερασιτεχνικά και έκανε κέφι όπου πήγαινε. Φωτ. 4.

Ο Αθανασιάδης Ιωάννης του Ηλία (του Λαζαρέκο) Νέα Τραπεζούντα-Κορινός-Γερμανία, συνταξιούχος. Έπαιζε και παίζει λύρα ερασιτεχνικά και έμαθε λύρα από τον πατέρα του. Φωτ. 5

Ο Χαραλαμπίδης Νικόλαος του Αναστασίου 1932. Νέα Τραπεζούντα-Κατερίνη, συνταξιούχος. Αγάπη μεγάλη για τον ποντιακό χορό και τραγούδι, έπαιζε ερασιτε-

χνικά λύρα. Φωτ. 6.

Ο Τερζίδης Παναγιώτης του Βασιλείου (ο χαφομάτης) 1929. Νέα Τραπεζούντα, συνταξιούχος. Έπαιζε ερασιτεχνικά λύρα, συνόδευε και ξεκούραζε τους λυράρηδες στους γάμους και τους χορούς. Φωτ. 7.

Ο Σουντουλίδης Σωτήριος του Δημητρίου (ο Σωτηρίκας) 1939. Νέα Τραπεζούντα, ράπτης, συνταξιούχος. Έπαιζε και παίζει ερασιτεχνικά λύρα με ιδιαίτερη αγάπη για τα νέα παιδιά που μάθαιναν λύρα τους οποίους έδινε δώρο από μία λύρα. Φωτ. 8.

Ο Σεϊταρίδης Κωνσταντίνος του Βασιλείου (η Τοπάντζα) 1937-2010. Νέα Τραπεζούντα-Γερμανία-Κατερίνη. Έπαιζε ερασιτεχνικά ακορντεόν. Φωτ. 9

Ο Καλαϊτζίδης Ηλίας του Χρήστου (Καλαϊτσής) 1932. Δράμα- Νέα Τραπεζούντα-Κατερίνη-Αυστραλία, συνταξιούχος. Έπαιζε καλά ακορντεόν.

Ο Χαραλαμπίδης Αντώνιος του Αναστασίου 1951. Νέα Τραπεζούντα, συνταξιούχος. Τραγουδι και στίχο πολύ καλός και με πείρα για χρόνια και συνεχίζει ακόμα. Φωτ. 10.

Συνεχίζω με τους νεώτερους μουσικούς τρίτης και τέταρτης γενιάς που είναι:

Ο Ιωαννίδης Βασίλειος του Ιωάννου (του Τσιακμάκο) 1960. Νέα Τραπεζούντα. Άριστος λυράρης ακολούθησε τα βήματα του πατέρα του Ιωάννη, παίζει και επαγγελματικά. Είναι από τους καλύτερους λυράρηδες στην Πιερία και όχι μόνο. Φωτ. 11.

Ο Αδαμίδης Βασίλειος του Γεωργίου (το καρακιόζοπουλ) 1957. Νέα Τραπεζούντα-Κατερίνη. Εργολάβος οικοδομών. Ασχολήθηκε με το τραγούδι. Φωτ. 12.

Ο Βασιλειάδης Πέτρος του Δημητρίου 1961. Νέα Τραπεζούντα-Βοστώνη Αμερικής. Παίζει λύρα και τραγουδάει. Φωτ. 13.

Ο Βασιλειάδης Παναγιώτης του Δημητρίου 1966. Νέα Τραπεζούντα-Βοστώνη Αμερικής. Παίζει ντραμς και τουμπελέκι. Φωτ. 14.

Ο Ιωαννίδης Γεώργιος του Ιωάννου (του Τσιακμάκο) 1969. Νέα Τραπεζούντα. Πολυνίκης πρωταθλητής στην σκοποβολή. Στο αρμόνιο είναι αυτοδίδακτος, γράφει τραγούδια και τα μελοποιεί. Είναι ένα αδικημένο ταλέντο όπως πολλοί νέοι της εποχής μας. Φωτ. 15.

Ο Χαραλαμπίδης Χαράλαμπος του Σταύρου (ο Μπάμπης) 1957. Νέα Τραπεζούντα, ταπετσήρης. Παίζει λύρα και τραγουδάει επαγγελματικά και κάνει κέφι, είναι από τους καλύτερους στον τόπο μας. Φωτ. 16.

Ο Παραδεισόπουλος Βαγγέλης του Βασιλείου (ο παράδεισος) 1993. Νέα Τραπεζούντα. Φοιτητής στην Μουσική Ακαδημία Φιλιππούπολης Βουλγαρίας. Παίζει λύρα-κρουστά-αρμόνιο και τραγουδάει. Είναι από τους φτασμένους καλλιτέχνες μας με αξιώσεις στην μουσική και περιμένουμε πολλά απ' αυτόν. Φωτ. 17.

Ο Αλχαζίδης Αλεξανδρος του Αναστασίου (του Καρακάσιο) 1994. Νέα Τραπεζούντα. Παίζει λύρα-κρουστά-αρμόνιο και τραγουδάει. Απόφοιτος Μουσικού Σχολείου Κατερίνης, είναι από τα αξιόλογα ταλέντα του χωριού παίζει και επαγγελματικά και τον καμαρώνουμε. Φωτ. 18.

Ο Συρανήδης Χρήστος του Κωνσταντίνου 1981. Κορινός, ένστολος. Παίζει λύρα και τραγουδάει πολύ καλά εδώ και αρκετά χρόνια. Φωτ. 19.

Ο Αδαμίδης Αναστάσιος του Κωνσταντίνου (του τσελάκο) 1994. Νέα Τραπεζούντα, απόφοιτος λυκείου, παίζει λύρα και νταούλι. Φωτ. 20.

Ο Μεγαλόπουλος Θεοφάνης του Ιωάννου (ο Μέγας) 1982. Νέα Τραπεζούντα-Κατερίνη. Εμπόριο κουρτινών. Αγαπάει πολύ την ποντιακή μουσική και παίζει νταούλι. Φωτ. 21.

Η Λυκίδου Σόνια του Αναστασίου 1981. Νέα Τραπεζούντα-Κατερίνη, ιδιωτική υπάλληλος της Τράπεζας Πειραιώς. Η μόνη γυναίκα Οφίτικης καταγωγής που σπούδασε ποντιακή μουσική, λυράρισα.

Ο Αβραμίδης Βασίλειος του Αγάππου 1975. Νέα Τραπεζούντα. Βιοτέχνης, παίζει λύρα και τραγουδάει ερασιτεχνικά.

Ο Παπαδόπουλος Χρήστος του Γεωργίου 1981. Νέα Τραπεζούντα. Παίζει λύρα ερασιτεχνικά. Φωτ. 22.

Ο Τερζίδης Γεώργιος του Βασιλείου 1988. Νέα Τραπεζούντα. Ιδ. Υπάλληλος. Παίζει λύρα ερασιτεχνικά. Φωτ. 23.

Ο Τερζίδης Χρήστος του Περικλή 1993. Νέα Τραπεζούντα. Φοιτητής, παίζει λύρα ερασιτεχνικά. Φωτ. 24.

Ο Χαραλαμπίδης Σταύρος του Χαράλαμπου 1991. Νέα Τραπεζούντα, παίζει νταούλι και είναι καλός στο τραγούδι. Φωτ. 25.

Ο Αθανασιάδης Δημοσθένης του Χαράλαμπου (του Κώτα) 1995. Νέα Τραπεζούντα-Κατερίνη, απόφοιτος λυκείου, παίζει νταούλι. Φωτ. 26.

Ο Πετριδης Νικόλαος Του Κωνσταντίνου. Νέα Τραπεζούντα, μαθητής του Μουσικού Σχολείου Κατερίνης, παίζει λύρα και είναι από τα ανερχόμενα ταλέντα. Φωτ. 27.

ΙΣΙΟΛΕΞΟ ΝΟ 6

1	A					A					Ω
2	B						Z		B		
3	Γ					Υ		Γ			
4	Δ					Δ					Ο
5	E						E				
6	Z								Z		
7	H					H					
8	Θ					Θ					
9	I					I					
10	K					Φ					
11	Λ					Σ					Ω
12	M					Ο					

- 1) α) Το λεύκωμα του ματιού, β) Βγάζω ατμό (ρήμα)
- 2) α) Τρέμει ολόκληρος, β) Κομμάτι χρώμα.
- 3) α) Φασαρία με φωνές, β) Πέφτω, χάνω την ισορροπία μου. (ρήμα)
- 4) α) Δαγκώνω κάτι (ρήμα), β) Καζάνι με δύο χερούλια.
- 5) α) Μηνύω, καταγγέλλω (ρήμα), β) Χρειάζεται στο μπάλωμα.
- 6) α) Κυρτό δέντρο ή φυτό, β) Το ζόρισμα σε κάτι.
- 7) α) Το χρώμα στο πρόσωπο, β) Αυτό που φέρνει την ημέρα.
- 8) α) Η κηδεία του νεκρού (με το άρθρο) β) Χαμηλό δέντρο ή φυτό.
- 9) α) Καταλύει, δεν είναι νηστεία, β) Το γιαούρτι της σακούλας.
- 10) Αυτός που κοιτάζει χαμηλά, πονηρά.
- 11) Χοροπηδώ από κέφι. (ρήμα)
- 12) Οσφραίνομαι κάτι (ρήμα)

Η λύση του προηγούμενου ισιόλεξου νο 5.

- 1) Νεγκάσκουμαι, 2) Ξυπολιούμαι, 3) Οκνιάουμαι, 4) Πιδιαβαίνω, 5) α) Ρούζω, β) Ροκοπώ, 6) Σερομυλίζω, 7) Τσουχνίζω, 8) α) Υφαίνω, β) Ύψωμα, 9) Φουρνεύω, 10) Χορομιάζω, 11) Ψιχούμαι, 12) α) Ωτία, β) Ωμία.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

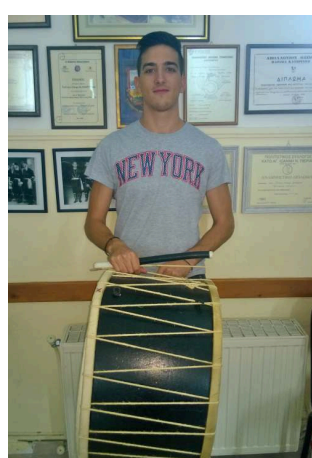
23.

24.

25.

26.

27.

Επίσης από λάθος της σύνταξης δεν μπήκαν οι φωτογραφίες του Λυράρη Αντώνη Αθανασιάδη, του Νίκου Αλγαζίδη (Καρακάσιο) και του Παπαδόπουλου Αφεντούλη.

Ο Γιώργος Σοφιανίδης στο τραγούδι και οι Οφίτες στο χορό.

ΟΦΙΤΙΚΟ ΣΥΝΑΠΑΝΤΕΜΑ

Το παραδοσιακό αντάμωμα των Οφιτών

Συνέχεια από τη σελ. 1

Μαζί με τους Οφίτες συνδιασκέδασαν και πολλοί Πόντιοι και μη, από τις γύρω περιοχές κατακλύζοντας και τις δύο ημέρες τον χώρο της εκδήλωσης. Ξεχωριστή παρουσία για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά η παρουσία των μελών της χορευτικής ομάδας ΧΟΡΟΝ ΕΒΙ από την Κωνσταντινούπολη οι οποίοι παρουσίασαν ένα μικρό χορευτικό πρόγραμμα αποσπώντας το θερμό χειροκρότημα του κόσμου. Επίσης το Σάββατο την πρώτη ημέρα του Οφίτικου Συναπαντέματος το παρόν έδωσε και ο πολύ καλός φίλος του Συλλόγου μας κ. Γιασάρ Ασιόγλου με καταγωγή από το Γίγα του Όφι ο οποίος διαμένει μόνιμα στην Κωνσταντινούπολη και δραστηριοποιείται στο χώρο των κατασκευών, με τον οποίο τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου πρωτογνωρίστηκαν την περίοδο του Πάσχα μετά από επίσκεψη δική του στην Ν.

Τραπεζούντα γνωρίζοντας από κοντά το Οφίτικο χωριό και τους κατοίκους του. Ενθουσιασμένος από την πρώτη του επίσκεψη στο χωριό μας, εξέφρασε την επιθυμία να παρευρίσκεται στις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας κάτι που έγινε στο φετινό Οφίτικο Συναπάντεμα γνωρίζοντας από κοντά πάρα πολλούς Οφίτες με τους οποίους συνδιασκέδασε όλο το βράδυ, και τους οποίους αποκάλεσε βαθιά συγκινημένος φίλους και συγγενείς στον σύντομο χαιρετισμό του.

Επίσης να επισημάνουμε ότι ο κ. Ασιόγλου δώρισε στον Σύλλογο σημαντικά ιστορικά βιβλία που αναφέρονται στην περιοχή της Τραπεζούντας μέσα στα οποία βρίσκεται και ένα βιβλίο που αναφέρεται στο γενεαλογικό δέντρο των οικογενειών που κατοικούσαν στα χωριά

του Όφews.

Τίμησαν με την παρουσία τους επίσης το Οφίτικο Συναπάντεμα, ο κ. Κωνσταντίνος Πετρίδης, και ο κ. Ζανέτας Λεωνίδας, ο πρώην πρόεδρος, και ο νυν πρόεδρος αντίστοιχα, του τοπικού συμβουλίου Νέας Τραπεζούντας, τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Ποντιακών Συλλόγων του Νομού και πολλοί εκπρόσωποι φορέων και συλλόγων.

Στο καλλιτεχνικό μέρος του Οφίτικου Συναπαντέματος συμμετείχαν, το Σάββατο 16 Αυγούστου ο Πιπερίδης Δημήτρης και ο Παραδεισόπουλος Βαγγέλης στην λύρα, με τους Σοφιανίδη Γιώργο και Εφραιμίδη Πόλυ αντίστοιχα στο τραγούδι. Την Κυριακή 17 Αυγούστου ο Λάζος και Γιώργος Ιωαννίδης λύρα και τραγούδι αντίστοιχα, καθώς και ο Αλέξανδρος Αλχαζίδης λύρα, μαζί με τον Συρανίδη Χρήστο λύρα-τραγούδι. Στο αρμόνιο ήταν ο Κώστας Αντωνιάδης και στα κρουστά ο Τριαντάφυλος Γαργαετίδης.

Πάρα πολλά μέλη-φίλοι του Συλλόγου μικροί και μεγάλοι εργάστηκαν για την πραγματοποίηση του Συναπαντέματος. Όλους αυτούς το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας τους ευχαριστεί θερμά για την πολύτιμη βοήθειά τους. Επίσης το Δ.Σ. ευχαριστεί θερμά και τους χορηγούς της εκδήλωσης που με την οικονομική τους συνδρομή συνέβαλαν στην επιτυχία του Οφίτικου Συναπαντέματος.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου «Αλέξανδρος Ψηλάντης» Νέας Τραπεζούντας.

Η νεοί του συλλόγου μας στο χορό «ΣΕΡΑ».

Πόλυς Εφραιμίδης στο τραγούδι – Βαγγέλης Παραδεισόπουλος στη λύρα.

Ο Αλέξανδρος Αλχαζίδης στην λύρα.

Στο χορό τικ με τους Λάζο και Γιώργο Ιωαννίδη στη λύρα και το τραγούδι αντίστοιχα.

Η χορευτική ομάδα από την Κωνσταντινούπολη στο χορό άσα' πατ.

Ο καταγόμενος από το Γίγα του Όφι Γιασάρ Ασιόγλου παραδίδει στον πρόεδρο του συλλόγου Βασίλη Παραδεισόπουλο μία φανέλα της ποδοσφαιρικής ομάδας της πόλεως του Όφι στον Πόντο της οποίας είναι μέλος ενεργό.

Η ΚΑΤΑΛΗΨΗ-ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Εμπόδιζε συνειδητά κάθε προσπάθεια των Ελλήνων της Μικράς Ασίας να οργανωθούν οι ίδιοι αμυντικά. Τους έκρυψε μέχρι τέλος την αλήθεια. Αρνήθηκε να τους δώσει όπλα. Και ακόμη περισσότερο, έκανε ότι περνούσε από το χέρι του για να μην φύγουν έγκαιρα από την Σμύρνη, λέγοντας με τον κυνισμό που τον διέκρινε απερίφραστα στον νεαρό Γεώργιο Παπανδρέου: «καλύτερα να μείνουν εδώ να τους σφάζει ο Κεμάλ γιατί αν πάνε στην Αθήνα, θα ανατρέψουν τα πάντα».

Γεννιώνται πολλά ερωτήματα γύρω από τον μοιραίο αυτόν αρμοστή, ποιος ήταν ο σκοτεινός ρόλος του, ποιών τα συμφέροντα εξυπηρετούσε, γιατί δεν αναζητήθηκε/κλήθηκε για να λογοδοτήσει για τις πράξεις του.

Ο Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος σε επιστολή του προς τον αυτοεξόριστο Ελευθέριο Βενιζέλο γράφει για τον Αριστείδη Στεργιάδη: «... πρώτον διότι αποστείλατε στην Μικρά Ασία ως ύπατον αρμοστή ένα τούτο αυτό παράφρονα και εγωιστήν φλύαρον απερροφημένον εν τω αυτοθαυμασμού και καταφρονούντα και υβρίζοντα και δέροντα και εξορίζοντα και φυλακίζοντα όλα τα υγιή και σώφρονα στοιχεία του τόπου διότι εν τω φρενοκομείω του βεβαίως δεν είχαν τόπον, και εις το τέλος αποδώσαντα αυτούς τους αγλαούς καρπούς της τελείας του Μικρασιατικού λαού καταστροφής, τους οποίους νυν θερίζομεν...».

Στις 9 Σεπτεμβρίου 1922 τα τουρκικά στρατεύματα μπήκαν στην Σμύρνη όπου άρχισε η μεγάλη εκδίκευση και σφαγή του άμαχου Ελληνικού πληθυσμού που συγκεντρώθηκε στην προκουμαία της για να σωθεί, μάταια όμως. Ο Νουρεντίν Πασάς συνέλαβε την Δημογεροντία και τον Μητροπολίτη της Σμύρνης Χρυσόστομο, τους παρέδωσε στα λυσασμένα από μίσος χέρια των Ατάκτων (Τσέτες) οι οποίοι τους θανάτωσαν αφού προηγουμένως τους βασάνισαν φρικτά. Για τον μητροπολίτη Χρυσόστομο Καλαφάτη, ο Ρενέ Πουό γράφει: «τον έσυραν από το διοικητήριο έως την τουρκική αγορά και στις συνοικίες των δυο τσεσμεδών και από εκεί τον έφεραν αιμόφυρο στην πλατεία Τίρκλικ. Τα ράσα του σκισμένα, τα γένια ξεριζωμένα, τα μάτια βγαλμένα. Η δεσποτική ράβδος του, λάφυρο του όχλου, ότι απέμεινε από το σώμα του το κρέμασαν στην πλατεία» και όλα αυτά συνέβαιναν με την ανοχή και την απάνθρωπη αδιαφορία των πρώην χριστιανών συμμάχων μας. Οι δολοφονίες και οι λεηλασίες κράτησαν αρκετές ημέρες όπου τα θύματα υπολογίζονται σε δεκάδες χιλιάδες και ένας μεγάλος αριθμός Ελλήνων ανδρών ηλικίας 17-45 ετών αιχμαλωτίστηκε και στάλθηκε στα περιβόητα τάγματα εργασίας (τα Αμελέτ Ταμπουρού) στα βάθη της Μ. Ασίας, όπου κατά το πλείστον εξοντώθηκαν από τις κακουχίες, πείνα, επιδημίες κ.λπ. Το πρακτορείο Reuters μεταδίδει ότι: «... ο αριθμός των θυμάτων οπωσδήποτε υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες». Ο ανταποκριτής των Times του Λονδίνου μεταδίδει «... οι σκοτωμοί εκτελούνται με σύστημα. Με την συνδρομή ατάκτων, στρατιώτες του τακτικού τουρκικού στρατού συλλαμβάνουν στους δρόμους ανθρώπους που φαίνονται εύποροι και, αφού τους γδύσουν, τους σκοτώνουν κατά ομάδες. Πολλοί χριστιανοί είχαν καταφύγει σε εκκλησίες, αλλά κήκαν μέσα στα κτίρια που πυρπολήθηκαν». Σύμφωνα με τον υπολογισμό του Αμερικανού προξένου στην Σμύρνη Τζώρτζ Χόρτον, οι Έλληνες που σφαγιάστηκαν καθόλη την διάρκεια των γεγονότων ανέρχονται σε ένα εκατομμύριο. Για τις σφαγές στην Σμύρνη, ο Γάλλος συγγραφέας Εντουάρ Ντριό γράφει: «χιλιάδες από δυστυχείς υπάρξεις σωρευμένες κατά μήκος της προκουμαίας ρίχτηκαν στην θάλασσα. Σε μεγάλο μήκος του λιμανιού, εκατοντάδες πτωμάτων είχαν γεμίσει την θάλασσα ώστε να μπορεί κανείς να βαδίζει πάνω σε αυτά. Τους επιπλέοντες αποτελείωναν οι Τούρκοι με σπαθιά και ξύλα. Αναρίθμητες υπάρξεις, προπαντός γυναίκες, παιδιά και γέροντες σφαγήσαν μέσα σε αίσχρητες θηριωδίες».

Για την καταστροφή της Σμύρνης, ο Οκτάβιος Μερλιέ γράφει: «άκουσα τον πιο σπαραχτικό θρήνο για τον Ελληνισμό που είχε δολοφονηθεί, για την προδοσία των μεγάλων δυνάμεων, για τον θάνατο χιλιάδων ανθρώπων που είχαν σκοτωθεί, κρεμαστεί, πολλοί μάλιστα είχαν ενταφιαστεί ζωντανοί,

για τις κατεστραμμένες πολιτείες, για το σβήσιμο μέσα στο αίμα Πολιτισμού τριών χιλιάδων ετών, για το απέραντο Βυζαντινό κράτος, που υπήρξε για αιώνες πιο ευρωπαϊκό από τα κράτη της Ευρώπης και μονοκοιτηλιάς, είχε εξαφανιστεί κάθε ανάμνησή του από τον χάρτη της υφελίου...».

Ο γνωστός καρδινάλιος Newman με χαρακτηριστικό τρόπο γράφει για τους Τούρκους «Η βάρβαρη δύναμη, που για αιώνες κάθεται στην καρδιά του Παλαιού Κόσμου, έχει κάτω από την κτηνώδη πτυγμή της τις πιο διάσημες χώρες της κλασικής και θρησκευτικής αρχαιότητας καθώς και πολλές από τις πιο παραγωγικές και πιο όμορφες περιοχές της γης. Χωρίς να έχει δική της ιστορία, έχει κληρονομήσει τα ιστορικά ονόματα της Κωνσταντινούπολης, της Νίκαιας, της Νικομήδειας, της Καισάρειας, των Ιεροσολύμων, της Δαμασκού, της Νινευή και της Βαβυλώνας, της Μέκκας και της Βαγδάτης, της Αντιόχειας και της Αλεξάνδρειας, παίρνοντας έτσι στην κατοχή της, χωρίς επίγνωση, το ήμισυ της παγκόσμιας ιστορίας».

Η γνωστή σε όλους μας Φιλιά Χαϊδεμένου που έζησε την καταστροφή θυμάται: «... βάλανε φωτιά στην Σμύρνη – Σφαγή! Σφαγή! Παναγιά βοήθα! Σώστε μας! Προφτάστε! Τούρκοι, Τσέτες. Μας σφάζουνε. Έλεος! Αχ γκρέμισε ο κόσμος μας! Γκρέμισε η Σμύρνη μας! Γκρέμισε η ζωή μας! Έτσι η Σμύρνη καταστράφηκε και οι Έλληνες σφάχτηκαν από τους Τούρκους με την ανοχή των μεγάλων δυνάμεων της ANTANT, των συμμάχων της Ελλάδας ... και οι προστάτες μας με κινηματογραφικές μηχανές αποθανάτιζαν τις στιγμές του εξολοθισμού μας. Μια κανονιά. Μια μόνο κανονιά έφτανε για να σωθούμε. Και η κανονιά δεν ρίχτηκε και η εντολή δεν δόθηκε...». Μα πως ήταν δυνατόν να δοθεί η εντολή, όταν οι εντολές των πρώην συμμαχικών κυβερνήσεων ήταν ρητές: Καμιά ενέργεια που θα ενοχλούσε τους Τούρκους. Αυστηρά ουδετερότης. Ο Πρόξενος των ΗΠΑ στην Σμύρνη γράφει. «Και όμως θα αρκούσε μια οβίδα στον βρόντο, πάνω από την τουρκική συνοικία για να συγκρατηθεί η θηριωδία των Τούρκων». Τόσο μεγάλη ήταν τα συμφέροντά τους, που μπουύκωσαν τα κανόνια των πλοίων και άφησαν τον άμαχο πληθυσμό, και κατά τις δικές τους πάντα μαρτυρίες στην σφαγή, στους βιασμούς και σε κάθε είδους φρικαλεότητες, στον θάνατο ή τον πνιγμό στην θάλασσα της Σμύρνης. Αυτός ήταν ο ανθρωπίνος πολιτισμός τους, αυτή ήταν η χριστιανική τους συμπαράσταση σε χριστιανικό λαό που σφαγιάζονταν στην παραλία της Σμύρνης, και μάλιστα κάτω από τα ψυχρά και αδιάφορα βλέμματά τους. Η μη παροχή βοήθειας από τον συμμαχικό στόλο που ήταν αγκυροβολημένος στο λιμάνι της Σμύρνης στον άμαχο Μικρασιατικό ελληνισμό που συγκεντρώθηκε στην παραλία της για να σωθεί από την σφαγή, την ατίμωση και την αιχμαλωσία είναι ενέργεια που χαρακτηρίζεται ως έγκλημα κατά της ανθρωπότητας. Ο Πρόξενος των ΗΠΑ στην Σμύρνη George Horton, για την θηριωδία και τις φρικαλεότητες των Τούρκων κατά του άμαχου και απροστάτευτου λαού στην παραλία της Σμύρνης είπε: «Στην καταστροφή της Σμύρνης υπάρχει, όμως, ένα χαρακτηριστικό το οποίο δεν έχει προηγουμένως ούτε στην περίπτωση της Καρχηδόνας. Εκεί, δεν υπήρχε στόλος χριστιανικών πολεμικών πλοίων που να παρατηρεί μια σφαγή για την οποία υπεύθυνες ήταν οι κυβερνήσεις τους. Στην Καρχηδόνα δεν υπήρχαν αμερικάνικα αντιτορπιλικά. Οι Τούρκοι ήταν ελεύθεροι να κορέσουν το φυλετικό και το θρησκευτικό τους πάθος για σφαγή, βιασμό και πλιάτσικο σε απόσταση βολής λίθου από τα συμμαχικά και αμερικάνικα πολεμικά πλοία. Η ουδετερότητα που είχαν επιδείξει οι Σύμμαχοι μέχρι την πυρπόληση της Σμύρνης τους είχε δημιουργήσει την πεποίθηση ότι κανείς δεν επρόκειτο να επέμβει στο καταστροφικό έργο τους... Ντρέπομαι που ανήκω στο ανθρωπινό αυτό γένος». Ευτυχώς η ανθρωπινή μεγαλομυχία και αξιοπρέπεια βρέθηκε στα κατώτερα πληρώματα, σε ναύτες και στρατιώτες, που με δική τους πρωτοβουλία συνέδραμαν στο έργο του μεγάλου ανθρωπιστή, προξένου των ΗΠΑ στην Σμύρνη Τζώρτζ Χόρτον για την διάσωση, επιβίβαση του άμαχου πληθυσμού στα πλοία και την μεταφορά τους στα νησιά του Β. Ανατολικού Αιγαίου. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί και η μεγάλη βο-

ήθεια που προσέφερε ο Αμερικανός Μεθοδιστής Asa Jennings που με την δική του πρωτοβουλία διαπραγματεύτηκε με την Ελληνική κυβέρνηση, τους Αμερικανούς και Τούρκους και έσωσε χιλιάδες πρόσφυγες.

Η Διδώ Σωτηρίου στο βιβλίο της τα Ματωμένα Χώματα, τελειώνει με την φράση: «ανάθεμα στους υπεύθυνους».

Λίγες μέρες πριν από την είσοδο στη Σμύρνη των Τουρκικών στρατευμάτων ο Μητροπολίτης της, Χρυσόστομος, προείδε τον βέβαιο πλέον θάνατό του και το κακό που θα ακολουθούσε και έστειλε την τελευταία του επιστολή προς τον Ε. Βενιζέλο όπου έγραφε «Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας, το Ελληνικό κράτος αλλά και σύμπαν το Ελληνικό Έθνος, κατεβαίνει πλέον εις τον Άδη, από τον οποίο καμιά πλέον δύναμη δε θα δυνηθεί να αναβιβάσει και να το σώσει. Της αφαντάστου ταύτης καταστροφής βεβαίως αίτιοι είναι οι πολιτικοί και προσωπικοί σας εχθροί, πλην και υμείς φέρετε μέγιστον της ευθύνης βάρος» και ενώ θα μπορούσε να σώσει τη ζωή του αν δεχόταν την πρόταση του Γάλλου προξένου να τον φυγαδεύσει από τη Σμύρνη, ο Άγιος αυτός Μητροπολίτης προτίμησε να παραμείνει με το ποίμνιό του και να θυσιαστεί μαζί του.

Στις 26 Φεβρουαρίου του 156μ.Χ., τον πολιούχο Άγιο της Σμύρνης Πολύκαρπο τον έκαψαν ζωντανό στο αρχαίο στάδιο της πόλης. Στις 9 Σεπτεμβρίου του 1922, ο Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος κατατεμαχίστηκε από τον τουρκικό όχλο του Νουρεντίν πασά στην προκουμαία της Σμύρνης. Με τον ηρωικό θάνατο του Άγιου Μητροπολίτη της αξέχαστης Σμύρνης, σταμάτησαν να χτυπούν και οι καμπάνες της Αγίας Φωτεινής.

Το άρθρο αυτό είναι ένα μνημόσυνο, ένας φόρος τιμής στους Έλληνες της Σμύρνης που εξοντώθηκαν με τον πιο βάρβαρο τρόπο από την τουρκική θηριωδία.

Στα πλαίσια της συμπιλώσης των λαών, συγχωρούμε αλλά δεν ξεχνούμε, γιατί όποιος ξεχνάει την ιστορία του, δεν έχει ούτε παρόν ούτε μέλλον, γιατί ως Έλληνες δεν μνησκακόμαστε, αλλά οφείλουμε, οφείλουμε να θυμόμαστε, αλλά και να διδασκόμαστε από την ιστορία μας, την αληθινή ιστορία, γιατί μόνο η πραγματική ιστορία διδάσκει τους λαούς και τους προστατεύει από ενδεχόμενες συμφορές. Γιατί η ιστορία είναι σαν τον καθρέπτη του αυτοκινήτου, κοιτάμε πίσω για να πάμε μπροστά.

Εάν η ανθρωπότητα είχε διδαχθεί και είχε λάβει τα απαραίτητα και δραστικά μέτρα, μετά την γενοκτονία των Αρμενίων, δεν θα υπήρχε η σφαγή της Σμύρνης, δεν θα ακολουθούσε η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, ούτε και η γενοκτονία των Εβραίων στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο από τους Γερμανούς.

Το άρθρο μου αυτό δεν έχει αντιτουρκικό χαρακτήρα, αντιτουρκικές ήταν εκείνες οι πράξεις εις βάρος των μειονοτήτων που έπραξαν οι Τούρκοι της εποχής εκείνης, και όπως ακριβώς γράφει ο γνωστός σε όλους μας Δ. Ψαθάς στον πρόλογο του βιβλίου του Η ΓΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ που απεικονίζει την πραγματικότητα. «Δεν έχει αντιτουρκικό χαρακτήρα το βιβλίο τούτο. Αντιτουρκικό χαρακτήρα έχουν τα ίδια τα γεγονότα, που δείχνουν τους Τούρκους έτσι όπως ήσαν και όπως έδρασαν τα χρόνια εκείνα. Ούτε επιτρέπεται να θυσιάζουμε την ιστορική αλήθεια σε καμιά σκοπιμότητα, όπως, δυστυχώς, καθιερώθηκε να γίνεται από τον καιρό που χαραχτηκε η λεγόμενη ελληνοτουρκική φιλία. Η άστοχη τακτική της αποσιώπησης των γεγονότων της ιστορίας, ήταν ίσως κι ένας από τους λόγους που τόσο άσκημα πορεύτηκε η «φιλία» με τους Τούρκους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δακρυσμένη Μικρασία του Βασίλη Ι. Τζανάκαρη Σμύρνη, Μικρασία, η ακμή, η εκστρατεία, η καταστροφή (Ελευθεροτυπία)

Ιστορία της νεώτερης και σύγχρονης Ελλάδας του Τάσου Βουρνά (Τόμος β')

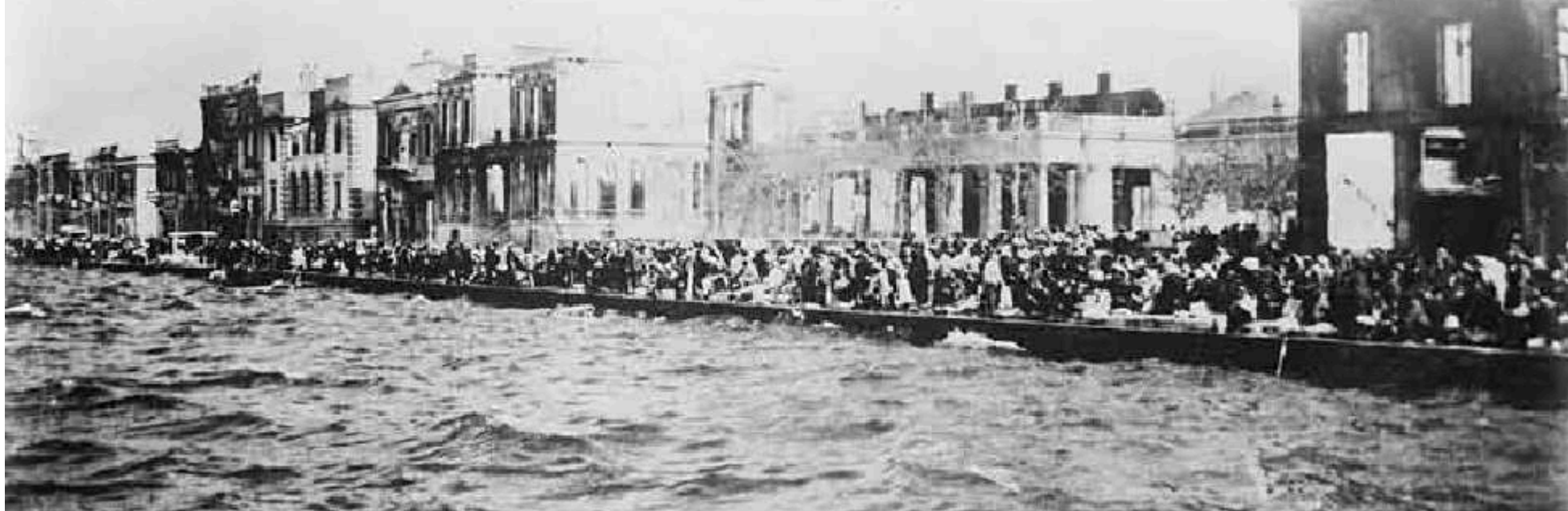
Τα Ματωμένα Χώματα της Διδώ Σωτηρίου

Η Γη του Πόντου του Δ. Ψαθά

Οθωμανική Αυτοκρατορία 1300-1923 του Caroline Finkel

The blight of Asia - Η Μάστιγα της Ασίας του George Horton

Αντχος (Ε) ε.α. Χρ. Γιανταμίδης Π.Ν.

Η πολιτική του ΣΕΚΕ στο Μικρασιατικό Ζήτημα

του ΒΛΑΣΗ ΑΓΤΖΙΔΗ
διδάκτορας ιστορίας
του Αριστοτελείου
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Τουρκικός εθνικισμός και γερμανικός ιμπεριαλισμός

Ο милитарιστικός τουρκικός εθνικισμός υπήρξε ο καταλύτης των εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή της Εγγύς Ανατολής. Οι στρατιωτικοί που τον εξέφρασαν χαρακτηρίζονταν από ακραία εθνικιστική υπεροψία. Αποκαλυπτική είναι μια σύσταση του Ισμέτ Ινονού προς τους νέους αξιωματικούς: «Ο σουλτάνος είναι εχθρός σας. Είναι επτά γενεών εχθρός σας...ακόμα και ο λαός είναι εχθρός σας»¹². Με την εμφάνισή του ο όρος «Τούρκος» άρχισε να αποκτά θετική σήμανση, ενώ για πρώτη φορά ο χώρος που καταλάμβανε η Οθωμανική Αυτοκρατορία αρχίζει να περιγράφεται ως «Τουρκία»¹³. Ο Τζελάλ Μπαγιάρ (Celal Bayar) αναφέρει ότι οι Νεότουρκοι αντιμετώπιζαν τους Έλληνες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ως «εσωτερικά καρκινώματα»¹⁴. Η αντίληψη που διαμόρφωσε η νεοτουρκική ηγεσία στους αξιωματικούς που προσχώρησαν στο κίνημα, εμπειρείχε την επιφύλαξη, αν όχι και την εχθρότητα απέναντι στο λαό. Το αντιχριστιανικό κλίμα και η τάση για ισλαμικό Τζιχάντ (Ιερό πόλεμο κατά των μη μουσουλμάνων) είχε αρχίσει να διαμορφώνεται.

Η νεοτουρκική ακροδεξιά (Τζεμάλ, Εμβέρ, Ταλατ) εξέφραζε τα προασπικά μουσουλμανικά στρώματα που επιδίωκαν το σταμάτημα τόσο των πραγματικών μεταρρυθμίσεων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία όσο και της απόδοσης ίσων δικαιωμάτων σ' όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως θρησκευματος και εθνικής καταγωγής. Τον αντεπαναστατικό χαρακτήρα αλλά και «την κοινωνική ανωριμότητα» ξεσκέπασαν «γρήγορα και καθαρά» οι Γερμανοί σοσιαλιστές.¹⁵ Η φιλελεύθερη πτέρυγα που εκπροσωπούσαν από τον Πρίγκιπα Σαμπαχαεντίν και είχε την αποδοχή και των προοδευτικών στοιχείων από την ελληνική και αρμε-

νική κοινότητα, θα ηττηθεί από τους στρατιωτικούς. Ο Πρίγκιπας Σαμπαχαεντίν εξέφρασε τις πιο προοδευτικές οθωμανικές δυνάμεις που εμφορούνταν από το πνεύμα του διαφωτισμού και επεδίωκαν τη διαμόρφωση ενός κράτους δικαίου¹⁶.

Οι νέες εθνικιστικές απόψεις που εμφανίζονται καθορίζουν ως εθνικό χώρο των Τούρκων μια εκτεταμένη περιοχή από το Αιγαίο έως τη θάλασσα της Κίνας. Το παντουρκιστικό κίνημα στοχεύει ακριβώς στη δημιουργία αυτής της νέας τουρκικής αυτοκρατορίας, όπου δεν θα υπάρχει θέση για κανένα άλλο έθνος, εκτός απ' αυτό των Τούρκων. Κύριοι υποστηρικτές των τάσεων αυτών θα είναι οι Γερμανοί, οι οποίοι, με μια προνομαχική συμμαχία με το τουρκικό εθνικιστικό κίνημα, θα επιδιώξουν αφενός το ξαναμοίρασμα του παλιού κόσμου των αγορών και των αποικιών και αφετέρου, την οικονομική τους κυριαρχία στην Εγγύς Ανατολή με την εξαφάνιση των ανταγωνιστών τους, δηλαδή, μεταξύ των ντόπιων πληθυσμών, των Ελλήνων και των Αρμενίων.¹⁷ Ο γερμανικός καπιταλισμός εισδύει στη μικρασιατική ενδοχώρα επιχειρώντας να εξαρτήσει την αγροτική οικονομία μέσω της Γερμανικής Τράπεζας (Deutsche Bank). Παράλληλα αναλαμβάνει τον έλεγχο του νεοτουρκικού στρατεύματος. Η Λούξεμπουργκ που είχε καταγγείλει «την εσωτερική κοινωνική ανωριμότητα της νεοτουρκικής κυβέρνησης και τον αντεπαναστατικό της χαρακτήρα» αναφέρει: «Ο τουρκικός μιλιταρισμός γίνεται εξάρτημα του πρωσικού-γερμανικού μιλιταρισμού... η αναλαμβανόμενη από τη Γερμανία προσπάθεια αναγέννησης της Τουρκίας, ήταν μια καθαρή τεχνική προσπάθεια γαλβανισμού ενός πτώματος»¹⁸.

Οι απόψεις των μπολσεβίκων ηγετών για τους Νεότουρκους και τον κεμαλισμό ήταν διφορούμενες, περιέχοντας στοιχεία αποδοχής αλλά και επιφύλαξης. Ο Λένιν και ο Τρότσκι σε κείμενά τους στα 1910-1912 υποστήριζαν πως οι Νεότουρκοι αποτελούσαν ένα επαναστατικό αστικό κίνημα, που όμως έτεινε προς συμβιβασμό με την παλιά φεουδαρχική δομή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.¹⁹ Όμως αργότερα η επίσημη σοβιετική άποψη θα είναι απορριπτική των Νεότουρκων. Στη Μεγάλη Σοβιετική Εγκυκλοπαίδεια θα αναφερθούν, μερικές δεκαετίες αργότερα, ως "πλαστογράφοι της ιστορίας" και εμπνευστές του "σωβινιστικού δόγματος" του παντουρκισμού.²⁰

Η πολιτική της γερμανικής Δεξιάς εντάσσεται σε μια προασπική προσπάθεια κυριαρχίας των τοπικών φεουδαρχών και γαιοκτημόνων και στο σημείο αυτό συναντά και συμπορεύεται με το τουρκικό εθνικιστικό κίνημα, το οποίο επίσης είχε προασπικά, αντιεσσυγχρο-

νιστικά και φεουδαρχικά χαρακτηριστικά και βάσιζε την πολιτική του σε έναν ακραίο φυλετικό λόγο κατά των χριστιανικών κοινοτήτων της Ανατολής επιδιώκοντας την καταστροφή των μεσοαστικών στρωμάτων και την ιδιοποίηση του πλούτου που αυτά είχαν παράγει. Αυτή ήταν μια από τις θεματικές που θα ενσωματωθούν, μέσα στο φόντο των εξελίξεων του Μεσοπολέμου, στο φαινόμενο του Ναζισμού.²¹

Σε ιδεολογικό επίπεδο, η ακροδεξιά πτέρυγα των Νεότουρκων που θα καταλάβει την εξουσία με το στρατιωτικό κίνημα του 1908, εμπνέεται από το γερμανικό φυλετικό ρομαντισμό. Η περίπτωση του Ζιγιά Γκιόκαλπ (Ziya Gökalp) αποτελεί μια από τις πλέον ενδιαφέρουσες περιπτώσεις ενός διανοούμενου, επηρεασμένου από το ρομαντικό και φυλετικό εθνικισμό. Υπήρξε ο πατέρας του ιδεολογικού ρεύματος του παντουρκισμού, ως Νεότουρκος συνέβαλε διοικητικά στην οργάνωση του σχεδίου εθνικής εκκαθάρισης των χριστιανικών λαών μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους και στο τέλος ανέλαβε την ιδεολογική ανασυγκρότηση της εθνικιστικής Τουρκίας μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή.²² Ο Ziya Gökalp πρότεινε ανοιχτά την υπέρβαση της χαλαρής, πολυεθνικής και θρησκευτικής Οθωμανικής Αυτοκρατορίας με τη μετατροπή των ομάδων που ζούσαν σ' αυτήν σ' ένα συμπαγές ομοιομόρφο τουρκικό σώμα.²³

Ο Τούρκος ιστορικός Taner Aksam στο βιβλίο του A Shameful Act, υποστηρίζει ότι ο Gökalp, επηρεασμένος από τον γερμανικό εθνικισμό, διαμόρφωσε ένα θεωρητικό πλαίσιο, το οποίο παρείχε την ιδεολογική βάση για την επίδειξη της συγκεκριμένης βίαιης πολιτικής συμπεριφοράς. Στόχος του Gökalp ήταν η διαμόρφωση «εθνικής οικονομίας», η οποία θα μπορούσε να δημιουργηθεί μόνο με την «εθνική ομοιογένεια». Χρησιμοποίησε τη λογοτεχνία για να εμψύσει τις ιδέες του στο μουσουλμανικό οθωμανικό πλήθος και ενσωμάτωσε με ένα ακραία εργαλειώδη τρόπο τα σχήματα του Νίτσε. Όπως γράφει σε ποίημά του: «Ο ύψιστος Θεός έπλασε τον Τούρκο ανώτερο». Παράλληλα τονίζει την υπερηφάνεια της θρησκευτικής ομολογίας, ενσωματώνοντας το Ισλάμ στην εξυπηρέτηση του εθνικιστικού φαντασιακού: «Κι αν δεν έχουμε επιστήμη, έχουμε το Κοράνι»²⁴.

Στην περίπτωση του Gökalp συναντούμε μια πρωτόλεια εκδοχή της ναζιστικής κοσμοθεωρίας, όπου βασικό ρόλο στην τελική διαμόρφωσή της - όπως και της νεοτουρκικής βεβαίως σε πολύ απλοϊκότερη εκδοχή- έχουν οι απόψεις του Νίτσε, οι οποίες εκχυδαίστηκαν και χρησιμοποιήθηκαν εργαλειώδη. Στη ναζιστική ρητορική εντάσσεται ο θαυμασμός του Νίτσε για τη σκληρότητα, τη δύναμη, τον υπεράνθρωπο, όπως και η λατρεία του για τον ανώτερο άνθρωπο που συμβαδίζει με την επιθυμία εξαφάνισης των ξεπεσμένων φυλών. Ακριβώς το ίδιο παρατηρείται στο έργο του Gökalp. Χαρακτηριστική είναι η παραδοχή του ίδιου στο περιοδικό «Yeni Hayat» το 1911, όπου περιέγραφε το νέο άνθρωπο της νεοτουρκικής Νέας Τάξης: «Οι Τούρκοι ήταν οι "υπεράνθρωποι" που είχε φανταστεί ο Γερμανός φιλόσοφος Nietzsche» Από την τουρκότητα θα γεννηθεί η νέα ζωή_» Έναν τέτοιο «υπεράνθρωπο», Γερμανό αυτή τη φορά, θα ονειρευτεί ο Αδόλφος Χίτλερ 15 χρόνια αργότερα. Όπως η προπαγάνδα του Χίτλερ είχε βασιστεί σε κώδικες με τους οποίους οι γερμανικές μάζες ήταν απολύτως συμφιλωμένες, έτσι και ο τουρκικός εθνικισμός θα βασιστεί στους θρησκευτικούς κώδικες τους οποίους αποδέχονταν οι μουσουλμανικές μάζες.

Ο φυλετισμός, που βρήκε το αποκορύφωμά του στη ναζιστική ρητορική και ενυπήρχε στην κουλτούρα της γερμανικής Δεξιάς, καλλιεργήθηκε συστηματικά από τους Νεότουρκους εθνικιστές. Ήδη από τον Οκτώβριο του 1911 είχαν αποφασίσει την καταπίεση και την εξόντωση των χριστιανικών κοινοτήτων της Αυτοκρατορίας.²⁵

Μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους η γραμμή του 1911 εκφράστηκε με τη δημιουργία συγκεκριμένων θεσμών, όπως το Γραφείο Εγκατάστασης Φυλών και Μεταναστών. Για την υλοποίηση των σχεδιασμών είχε δημιουργηθεί μια παρακρατική οργάνωση με την επωνομασία Ειδική Επιτροπή (Teskilat i Mahsusa), για να φέρει εις πέρας τις εκτοπίσεις. Η Επιτροπή θα ξεκινήσει τη δράση της με τους Έλληνες της Ιωνίας. Ο Taner Aksam γράφει: «Η δράση της εναντίον του "εσωτερικού εχθρού" είχε αρχίσει πριν από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η εκτόπιση του ελληνικού πληθυσμού του Αιγαίου, μέσω τρομοκρατίας και απαλλοτρίωσης των ιδιοκτησιών του, είχε πραγματοποιηθεί ως μέρος του σχεδίου για την ομογενοποίηση της Ανατολίας» Υπάρχουν αποδείξεις ότι ο Gökalp συνέταξε ειδικές μελέτες για τις μειονότητες της αυτοκρατορίας, συμπεριλαμβανομένων και των Αρμενίων. Αυτές ήταν μέ-

ρος ενός ευρύτερου σχεδίου να συγκεντρωθεί λεπτομερής γνώση για την εθνικοθηρησκευτική δομή της Ανατολίας. Ένα ειδικό τμήμα, το Γραφείο Εγκατάστασης Φυλών και Μεταναστών, το οποίο συστάθηκε το 1913, ασχολούνταν ειδικά με ζητήματα διασκορπισμού και επανεγκατάστασης πληθυσμών».26

Οι Μικρασιάτες σοσιαλιστές

Το νεοτουρκικό κίνημα του 1908 αντιμετώπιστηκε από τον Γεώργιο Σκληρό -που γεννήθηκε στην Τραπεζούντα του Πόντου- και τον Δημήτρη Γληνό -από τη Σμύρνη της Ιωνίας- ως ένα απειλητικό εθνικιστικό κίνημα μιας στρατιωτικής γραφειοκρατίας, η οποία απειλούσε τα ζωτικά συμφέροντα των υπόδουλων λαών. Δεν είναι βέβαια τυχαίο ότι και οι δύο προέρχονται από το μικρασιατικό σοσιαλιστικό κίνημα, το οποίο ανδρώθηκε συγκρουόμενο με την αυταρχική Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Ο Δημήτρης Γληνός γράφει με εξαιρετική οξυδέρκεια: «Εύρομεν ότι ο μόνος τρόπος αμύνης των μη Τούρκων κατά του επιδιωχθησομένου αμειλίκτως εκτουρκισμού είναι η συστηματική διοργάνωσις των ως πολιτικών παραγόντων... η μόνη ultima ratio κατά του εσχάτου κινδύνου των εν Τουρκία Χριστιανών...είνε η στρατιωτική και ναυτική οργάνωσις η σκόπιμος και τελεία και επί ωρισμένου σχεδίου προπαρασκευή προς δράσιν των περί την Τουρκία χριστιανικών κρατών^ Η τουρκική αστική τάξις θα φανή συμβιβαστική μόνον, εάν γνωρίζει ότι απέναντί της έχει οργανωμένους και ισχυρούς αντιπάλους, έτοιμους να αναλάβωσι τον περί πάντων αγώνα»27.

Ο Γεώργιος Σκληρός θεωρούσε ότι: «...Μόνο μια γενική ένωση όλων των μη τουρκικών στοιχείων σε ένα πολιτικό συνασπισμό και μια ανάλογη πανβαλκανική συμμαχία και επιμαχία των κρατών του Αίμου, θα μπορέσει να ισοφαρίση τις δυνάμεις του μουσουλμανικού τουρκικού όγκου, και να βάλη από τη μια τις σωβινιστικές υπερβολές των Νεότουρκων σε ομαλά όρια, και από την άλλη να υποδείξει σε μερικές μεγάλες Δυνάμεις, πώς το ζήτημα της Ανατολής είναι μονάχα ζήτημα των λαών της, που έχουν πια αρκετά χειραφετηθή, ώστε να βρουν μόνοι τους τα κατάλληλα μέσα για την περιφρούρηση των εθνικών τους δικαιωμάτων, δηλαδή αυτού του πολιτισμού ολάκερης της Ανατολής».28

Παρόμοια προσέγγιση είχε και η εφημερίδα Ο Λαός που εκδιδόταν στην Κωνσταντινούπολη από τον Νίκο Γιαννιό: «Σήμερα με το τουρκικό σύνταγμα, αν έχετε ακόμα τα ίδια μυαλά, αν προσπαθάτε με το φανατισμό και με τον τουρκισμό να πνίξετε κάθε ξέχωρη εθνική ζωή, θα χυθεί αίμα πολύ κι από τα δύο μέρη και η Ευρώπη θα σας καθήσει στο σβέρκο. Τούρκοι που τυραννάντε τους λαούς της Αυτοκρατορίας, να μάθετε πως κανένας λαός δεν είναι τόσο πρόστυχος, τόσο ελεινός, που να δέχεται να τυραννιέται και να κυβερνιέται από τον τύραννό του, τον ξένο, τον αλλόφυλο. Και τότες πια, σα δε σωφρονιστείτε, θα διαλυθεί η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Και η Τουρκία θα σβήσει».29

Η επιρροή στο ελλαδικό κομμουνιστικό κίνημα

Το ιδρυτικό συνέδριο του ΣΕΚΕ θα λάβει χώρα στις 4-10 Νοεμβρίου του 1918, στο οποίο συμμετέχουν περί τα χίλια άτομα, μεταξύ αυτών και κάποιοι εκπρόσωποι Μικρασιατών εργατών.45 Στο συνέδριο αυτό θα παρθούν σημαντικές αποφάσεις για τα «Βαλκανικά Ζητήματα». Συγκεκριμένα υπερψηφίστηκε η θέση:

«Προς επίλυση των εκκρεμών ζητημάτων ά ενδιαφέρουν την Βαλκανική και ειδικώς τη χώρα μας, το συνέδριον προτείνει:

1) Την παροχή πλήρους ελευθερίας εις τους πληθυσμούς των νήσων Κύπρου, Ίμβρου, Λήμνου, Τενέδου, Σαμοθράκης και Δωδεκανήσων και Καστελορίζου, καθώς και της Β. Ηπείρου να καθορίζουν την τύχη των.

2) Πλήρες δικαίωμα παλιννοστήσεως και αποζημιώσεως (δια καταστροφάς τας οποίας υπέστησαν) δια τους βίαια εκδιωχθέντες διαφόρους προσφυγικούς πληθυσμούς των βαλκανικών χωρών και της Μικράς Ασίας, ανεξαρτήτων φυλής, εις τους οποίους να παρασχεθούν τα μέσα επιστροφής.

3) Το σημερινό κράτος [σ.τ.σ. Οθωμανική Αυτοκρατορία] να μεταβληθεί εις μίαν ομοσπονδίαν αποτελούμενην εξ αυτόνομων βιλαετιών δημοκρατικώς οργανωμένων, ώστε οι εθνικότητες της Ανατολής να λάβουν αυτόνομον βίον και ούτω να εισέλθουν εις την Βαλκανικήν δημοκρατικήν ομοσπονδία».

Παρόμοια και πολύ πιο έντονη είναι η θέση άλλων ελληνικών κομμουνιστικών οργανώσεων που απαρτίζονται από Έλληνες της Μικράς Ασίας, που γνωρίζουν

την πραγματικότητα της περιοχής. Χαρακτηριστική είναι η εκτίμηση της «Ελληνικής Κομμουνιστικής Ομάδας Οδησού», που καθοδηγείται από τον Παναγιώτη Τομπουλίδη, Πόντιο πρόσφυγα από το Καρς του Καυκάσου. Η «Ελληνική Κομμουνιστική Ομάς Οδησού» χρησιμοποιεί σαν βασικό αντεπιχείρημα στην επέμβαση του ελληνικού στρατού κατά των μπολσεβίκων, την ιμπεριαλιστική στάση της τσαρικής Ρωσίας που απειλούσε τις ελληνικές περιοχές της Ανατολής. Στην προκήρυξη που μοιράζει στον ελληνικό στρατό που συμμετέχει στην αντιμπολσεβικική εκστρατεία της Αντάντ, γράφει ότι ο τσαρισμός «...ήθελε να πάρει την Τραπεζούντα, την Μικρασία και την Κων/πολη ακόμα».46 Θεωρεί αυταπόδεικτα τα ελληνικά δικαιώματα στις περιοχές αυτές.

Η ένταξη του ΣΕΚΕ στην Κομιντέρν αρχίζει να επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται η κρίση στην Ανατολή. Η βασική του θέση, όπως ψηφίστηκε στο ιδρυτικό συνέδριο, θα αγνοηθεί. Η προσέγγισή του για τον μικρασιατικό πόλεμο διαμορφώνεται πλέον από την απόφαση της Κομιντέρν που έφτασε στην Αθήνα το Μάρτη του 1920 γραμμένη στα γερμανικά υπό τον τίτλο: «Thesen und Resolutionen des zweites Weltkongresses der Kommunistischen Internationale».47 Αποφασιστική είναι η επίδραση των Εβραίων σοσιαλιστών της Θεσ/νίκης και της σοσιαλιστικής οργάνωσης Φεντερασιόν. Ο G. Haupt, ο οποίος προλογίζει την αυτοβιογραφία του Αβραάμ Μπεναρόγια, ερμηνεύει την απόλυτα διεθνιστική θέση των Εβραίων σοσιαλιστών, από την «ειδική τους κατάσταση και απομόνωση».48

Από τις επίσημες αναλύσεις του ΣΕΚΕ λείπει πλέον ολοκληρωτικά και η παραμικρή αναφορά στους ελληνικούς πληθυσμούς της Ανατολής. Το μόνο που υπάρχει είναι τα συμφέροντα της «αγγλογαλλικής κεφαλαιοκρατίας».49 Το ΣΕΚΕ θεωρεί ότι το επιχείρημα της απελευθέρωσης των «υπόδουλων αδελφών» (τα εισαγωγικά του ΣΕΚΕ) είναι μόνο για μεγαλύτερη εκμετάλλευση του λαού από τους αστούς και βάθεμα της εξάρτησης της χώρας από τους ξένους. Και καλεί «τους εργάτες και χωρικούς της Ελλάδος» σε αντιπολεμικό αγώνα για την «οριστική επικράτησιν της σημαίας μας, δια την οριστικήν απολύτρωσίν μας από κάθε είδους ζυγόν, από κάθε εκμετάλλευσιν».50 Ο Σταυρίδης αναφέρει, ωστόσο, ότι σε μεταξύ τους συζητήσεις θεωρούσαν ότι ήταν «εκστρατεία απελευθερωτική ελληνικών πληθυσμών και ελληνικών εδαφών εφ' όσον περιωριζέτο εις τα εδάφη της Συνθήκης των Σεβρών». Ακόμα και ερωτήματα έμπαιναν «γιατί δεν έρχεται εδώ να μας βοηθήσει με στρατόν της [σ.τ.σ. η Αγγλία] με αποβάσεις εις τον Εύξεινον Πόντον. Δια να κτυπήσει αμέσως τον Κεμάλ να τελειώνωμεν».51

Η αντιπολεμική εκστρατεία του ΣΕΚΕ άρχισε με τη δημοσίευση σκληρών άρθρων κατά του πολέμου στην εφημερίδα Η φωνή του εργάτη. Είχε προηγηθεί έκκληση της Βαλκανικής Κομμουνιστικής Ομοσπονδίας, η οποία βρισκόταν υπό βουλγαρικό έλεγχο, προς τους κομμουνιστές στρατιώτες να αντισταθούν στην εκστρατεία. Σταθμό στην αντιπολεμική στρατηγική αποτελεί η εκλογική συμμαχία με την, επίσης αντιπολεμική, αντιβενιζελική βασιλική παράταξη. Τα συνθήματα ήταν: «Οϊκάδε», «επιστροφή από το μέτωπο», «αποχώρηση του στρατού από τη Μικρά Ασία». Διαμορφώθηκε στην Ελλάδα ένας αντιμικρασιατικός, αντιπολεμικός χώρος. Η προεκλογική ρητορική του κόμματος «Ηνωμένη Αντιπολίτευσις» του Γούναρη ήταν απολύτως συμβατή με την αντίστοιχη ρητορική του ΣΕΚΕ. Αποκαλυπτικό γεγονός της παράδοξης εκείνης συνάντησης μοναρχικών και παλαιοελλαδικών κομμουνιστών, υπήρξε μια κομμουνιστική προεκλογική συγκέντρωση (Οκτώβρης 1920). Για την προεκλογική αυτή συγκέντρωση που έγινε από το ΣΕΚΕ(Κ) στην Αθήνα, ο Κορδάτος μας ενημερώνει ότι έλαβαν μέρος 50.000 διαδηλωτές: «Δεν ήταν όμως κομμουνιστές όλοι. Ήταν αντιβενιζελικοί. Φοβόνταν να οργανώσουν δική τους διαδήλωση και πήραν μέρος στην κομμουνιστική. Γι' αυτό ξελαρυγγιάζονταν φωνάζοντας: Κάτω ο Βενιζέλος, Κάτω ο πόλεμος^ Μερικές κυρίες απ' τα μπαλκόνια των ξενοδοχείων της Πλατείας Συντάγματος "έραιναν με άνθη" τους διαδηλωτές και ήταν γελαστές και χαρούμενες. Φώναζαν μάλιστα "μπράβο παιδιά. Σφυρί δρεπάνι". Φυσικά ήταν φανατικές βασιλικές». Μας πληροφορεί επίσης ότι http://www.marxistiskipersi.gr/seke_mikra_asia_1.html 3/5 την εκδήλωση του ΣΕΚΕ(Κ) παρακολούθησαν κάποια στελέχη του μοναρχισμού όπως οι Γεώργιος Βλάχος, Νίκος Κρανιωτάκης και μας ενημερώνει ο Κορδάτος ότι: «Ήταν και αυτοί χαρούμενοι και

δυο τρεις φορές χειροκρότησαν το ρήτορα Ευ. Παπαναστασίου».52 Ο Ελευθέριος Σταυρίδης αναφέρει ότι κατά τις εκλογές της 1ης Νοεμβρίου 1920 πολλοί μοναρχικοί διπλοψήφισαν το ΣΕΚΕ και την Ηνωμένη Αντιπολίτευση του Γούναρη.

Ημειώσεις

12. Βασίλης Νότης, ό.π., σελ. 36.
13. Τεκίν Αλπ, Το τουρκικό και παντουρκιστικό ιδεώδες, έκδ. Αρμενικοί Οριζόντες, Αθήνα, 1992, σελ. 78-79.
14. Celal Bayar, Ben de yazdim. Milli mücadeleye giris, τόμ. 5, Κωνσταντινούπολη, εκδ. Baha, 1967, σελ. 1572-82.
15. Ρόζα Λούξεμπουργκ, «Η δραστηριότητα των γερμανών ιμπεριαλιστών στην Τουρκία», περ. Οι Λαοί, τεύχ. 1, Μάιος 1987, σελ. 56-62.
16. «Εγκαινιάσε (ο Σαμπαχαεντίν) ένα πρόγραμμα μετεξέλιξης της Αυτοκρατορίας σε μια "πολυπολιτισμική" κοινωνία, που θα φιλοξενούσε μέσα στο οθωμανικό μωσαϊκό τους διάφορους συμβατούς μεταξύ τους πολιτισμούς. Με την αντίληψη αυτή ιδρύθηκε το Κομιτάτο "Ένωση και Πρόοδος". Στην οργάνωση αυτή, σε αντίθεση με τις απόψεις του τρίγκιπα Σαμπαχαεντίν (αντεμί μερκετζί: αποκέντρωση), εμφανίστηκε η ομάδα του Αχμέτ Ριζά, που υποστήριζε τον συγκεντρωτικό έλεγχο (κατά μερκετζί) και εισήγαγε δυναμικά στην πολιτική με την υποστήριξη των Γερμανών. Το αποτέλεσμα ήταν η διάσπαση της οργάνωσης^ Η γραμμή του Σαμπαχαεντίν είχε τη μεγαλύτερη μαζική αποδοχή. Παρ' όλη τη συμμετοχή του στην κυβέρνηση για κάποια περίοδο, δεν κατάφερε να διαμορφώσει την τελική γραμμή και βαθμιαία απομακρύνθηκε από την εξουσία». Ahmet Oral, «Για το Αρμενικό, Ελληνικό, Κουρδικό και Αλεβίτικο Ζήτημα», εφημ. Δρόμος της Αριστεράς, 30 Μαΐου 2011.
17. Για τη γερμανική στάση βλέπε: Γ. Μικρασιανός, Πώς η Γερμανία κατέστρεψε τον ελληνισμό της Τουρκίας, εκδ. Πετράκου, Αθήνα, 1916• Μιχαήλ Ροδά, Πώς η Γερμανία κατέστρεψε τον ελληνισμό της Μικράς Ασίας, επανέκδοση, εκδ. Παρουσία, Αθήνα, 1995.
18. Ρόζα Λούξεμπουργκ, «Η δραστηριότητα των γερμανών ιμπεριαλιστών στην Τουρκία», περ. Οι Λαοί, τεύχ. 1, Μάιος 1987, σελ. 56-62.
19. Είναι χαρακτηριστικές επίσης εδώ οι ανάλογες εκτιμήσεις του Ζινόβιεφ για τον Κεμάλ το Σεπτέμβριο του 1920 στο συνέδριο των λαών της Ανατολής στο Μπακού: «Στην Τουρκία^ η σοβιετική κυβέρνηση υποστηρίζει τον Κεμάλ. Δεν ξεχνάμε ούτε για μια στιγμή ότι το κίνημα του οποίου είναι επικεφαλής ο Κεμάλ δεν είναι ένα κομμουνιστικό κίνημα^ Ο ίδιος ο Κεμάλ λέει ότι "το πρόσωπο του Χαλίφη και του Σουλτάνου είναι ιερό και απαραβίαστο". Το κίνημα που επικεφαλής του είναι ο Κεμάλ θέλει να σώσει το "ιερό" πρόσωπο του Χαλίφη από τα εχθρικά χέρια - αυτή είναι η άποψη αυτού του κόμματος» (<https://www.marxists.org/history/intemational/comintem/baku/ch01.htm>).
20. Ακαδημία Επιστημών ΕΣΣΔ, Παγκόσμια Ιστορία, τόμ. Η1Η2, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα, σελ. 637-650.
21. Το φαινόμενο αυτό, η έρευνα για τις πνευματικές ρίζες της ακροδεξιάς πολιτικής, η διαμόρφωση της γερμανικής ιδεολογίας και η προϊστορία της σχέσης της άκρας Δεξιάς με τη μεταμοντέρνα σκέψη αναπτύσσεται υποδειγματικά στο: Richard Wolin, Η γοητεία του ανορθολογισμού. Το ειδύλλιο της διανόησης με τον φασισμό. Από τον Νίτσε στον Μεταμοντερνισμό (πρωτότυπ. τίτλος The Seduction of Unreason), εκδ. Πόλις, 2007.
22. Για τον παντουρκισμό δεξ του βιβλίου ενός από τους ιδεολογικούς εκπροσώπους του: Tekin Alp, The turkish and pan-turkish ideal, επανέκδοση, Λονδίνο, εκδ. Liberty Press, χ.χ. Εκδόθηκε για πρώτη φορά στην Κωνσταντινούπολη το 1915. Στα ελληνικά εκδόθηκε το 1992. Το παντουρκιστικό φαινόμενο παρουσιάζεται αναλυτικά στη μελέτη: Jacob M. Landau, Ο παντουρκισμός. Το δόγμα του τουρκικού επεκτατισμού, Αθήνα, εκδ. Θετίλη, 1985.
23. Dimitris A. Zeginis, Nationalism and the reality of the nation-state: The case of Greece and Turkey in relation to the European orientation in the two countries", Ph.D. Thesis, University of Essex, 1993, σελ. 195-203.
24. Αριστοτέλης Μητράρας, Το εθνικιστικό τρίπτυχο. Εκτουρκισμός-εξισλαμισμός-εκσυγχρονισμός στην ποίηση του Ζιγιά Γκιόκαλπ, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2012.
25. "The Salonica Congress. Young Turks and their programme", εφημ. The Times, Λονδίνο, 3 Οκτωβρίου 1911.
26. Taner Aksam, Μια επαίσχυντη πράξη, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2007, σελ. 141.
27. Δημήτρης Γληνός, «Η τουρκική μεταπολίτευσις και αι συνέπειαι αυτής^», στο Αριστερά και Ανατολικό Ζήτημα, εκδ. Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα, 1998, σελ. 101-134.
28. Γεώργιος Σκληρός, «Το Ζήτημα της Ανατολής^», στο Αριστερά και Ανατολικό Ζήτημα, εκδ. Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα, 1998, σελ. 77-99.
29. Κεντρικό άρθρο, Λαός, Κωνσταντινούπολη, 18 Ιανουαρίου 1909.
30. Στο Β' συνέδριο του ΣΕΚΕ, τον Απρίλιο του 1920, αποφασίζεται η προσθήκη της λέξης «Κομμουνιστικό» στον τίτλο και γίνεται έτσι ΣΕΚΕ(Κ) (Μανώλη Κόρακα, «Ο Ελληνικός συνδικαλισμός». Αναφορά από τον Λιβιεράτο Δημήτρη, Το Ελληνικό Εργατικό Κίνημα 1918-1923, Αθήνα, εκδ. Καρανάση, 1976, σελ. 31, 45.)
31. Παυλίδης Ελευθέριος, Ο Ελληνισμός της Ρωσίας και τα 33 χρόνια του εν Αθήναις σωματείου των εκ Ρωσίας Ελλήνων, Αθήνα, εκδ. Σωματείο των εκ Ρωσίας Ελλήνων, 1953, σελ. 57-60.
32. Ελευθέριος Σταυρίδης, Τα παρασκήνια του ΚΚΕ, Αθήνα, 1953, σελ. 56.
33. Αβραάμ Μπεναρόγια, Η πρώτη σταδιοδρομία του Ελληνικού προλεταριάτου, Αθήνα, εκδ. Κομμούνια, 1986, σελ. 157, 34.
34. Προκήρυξη του «εκτελεστικού συμβουλίου των σοβιέτ των στρατιωτών της Ελλάδος», προς τους «Κομμουνιστές στρατιώτες του μετώπου». Το ΚΚΕ, Επίσημα κείμενα, εκδ. Σύγχρονη Εποχή, τόμ. Α', σελ. 170.
35. Το ΚΚΕ, Επίσημα κείμενα, ό.π., τόμ. Α', σελ. 104.
36. Ελευθέριος Σταυρίδης, ό.π., σελ. 59, 60.
37. Γιάννης Κορδάτος, Ιστορία της Ελλάδος, τόμ. 13, εκδ. 20ος Αιώνας, 1958, σελ. 543-544.

Συναπάντημα Νεολαίας Ποντιακών Σωματείων

στον ιερό χώρο της Ιεράς Μονής Παναγίας Σουμελά στην Καστανιά Ημαθίας

Με απόλυτη επιτυχία πραγματοποιήθηκε από το Πανελλήνιο Ιερό Προσκύνημα «Παναγία Σουμελά» για 16η συνεχή χρονιά το «Συναπάντημα Νεολαίας Ποντιακών Σωματείων» στον ιερό χώρο της Ιεράς Μονής Παναγίας Σουμελά στην Καστανιά Ημαθίας, από τις 17 έως τις 20 Ιουλίου.

Πάνω από 600 νέοι και νέες, εκπρόσωποι Ποντιακών Σωματείων από όλη την Ελλάδα αλλά και τον απόδημο ελληνισμό, συμμετείχαν στις τετραήμερες εκδηλώσεις.

Τους νέους καλωσόρισε ο πρόεδρος του Σωματείου Παναγία Σουμελά κ. Γεώργιος Τανιμανίδης, ενώ την έναρξη του Συναπαντήματος την κήρυξε ο πρόεδρος του Ιερού Προσκυνηματος Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ.κ. Παντελεήμων. Παραβρέθηκαν στις εκδηλώσεις και απηύθυναν χαιρετισμό: η Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ κα Αμανατίδου, η Δήμαρχος Βεροίας κα Χαρούλα Ουλσουντζόγλου, ο Αντιπεριφερειάρχης Ημαθίας κος Κωστας Καραπαναγιώτιδης, η Δημοτική Σύμβουλος Δήμου Θεσσαλονίκης κα Στεφάνια Τανιμανίδου και η κα Αγγελίδου Άννα ως εκπρόσωπος του Δημάρχου και Γιάννη Μπουτάρη, αντιπροσωπεία του κόμματος των Ανεξάρτητων Ελλήνων αλλά και η πρόεδρος Νεολαίας κα Μανταλένα Παπαδοπούλου.

Οι συμμετέχοντες παρακολούθησαν σημαντικότερες εισηγήσεις από τον Πρόεδρο του Σωματείου ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ κ. Γιώργο Τανιμανίδη, από τον Συγγραφέα κ. Μιχάλη Χαραλαμπίδη, από τον Εργατολόγο Καθηγητή κ. Αλέξη Μητρόπουλο, από τον

Δάσκαλο κ. Στάθη Ταξίδη, από τον Μουσικό κ. Χρήστο Ακριτίδη, από τον Γεν. Γραμματέα του Σωματείου Παναγία Σουμελά κ. Βιόπουλο Ιωάννη και από παιδιά μέλη του Συναπαντήματος κ. Σεραφείμ Μαρμαρίδη, κ. Σαμψών Παρχαρίδη, κ. Τάσο Ιμριτζίδη.

Οι νέοι έλαβαν μέρος σε συζητήσεις με θέματα που αφορούσαν στον Ποντιακό Ελληνισμό και κατέληξαν σε ομόφωνο ψήφισμα με το οποίο απαιτούν να καθιερωθεί η 19η Μαΐου ως ευρωπαϊκή ημέρα μνήμης των θυμάτων του Κεμαλισμού, μιας εξοντωτικής πολιτικής πρακτικής, που οδήγησε στη γενοκτονία ενός τρισχιλιόχρονου πολιτισμού και επισφραγίστηκε από τα 353 χιλιάδες θύματα και τον διωγμό των Ελλήνων του Πόντου. «Δεν υποστέλλουμε τη σημαία του αγώνα, για τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας του Πόντου, διότι ο ελληνισμός της Μικράς Ασίας και του Πόντου ήταν και είναι μέρος της ευρωπαϊκής κοινωνίας διαχρονικά» ειπώθηκε χαρακτηρισικά.

Ο Σύλλογος Ποντίων Καλλιθέας Συκεών παρουσίασε το θεατρικό έργο «Πόντος και Ποντιόπουλα» του Στάθη Ευσταθιάδη σε σκηνοθεσία της Ερρίκας Νικολαΐδου, ενώ ο Ποντιακός Σύλλογος Μουριών Κιλκίς το θεατρικό έργο «Ο Χωρέτες» του Φίλωνα Κτενίδη, σε σκηνοθεσία του Γιάννη Γεωργιάδη.

Μέσα σε μια συγκινητική ατμόσφαιρα για ακόμη μια χρονιά, τα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής παρουσίασαν ένα δρώμενο αφιερωμένο στην Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού και τραγούδησαν το τραγούδι «Όταν έρχουμε στην αυλιάς Παναγία μ'» που έγραψε ειδικά για το Συναπάντημα ο Αναστάσιος Ιμριτζίδης και μελοποίησε ο λυράρης Βαγγέλης Παραδεισόπουλος.

Κατατέθηκαν στεφάνια, στους τάφους των Κτητόρων της νέας Μονής, Φίλωνα Κτενίδη και Παναγιώτη Τανιμανίδη και του Κομιστού της Σεπτής Εικόνας από την παλαιά Μονή, Μακαριστού Αρχιμανδρίτη Αμβρόσιου Σουμελιώτη.

Σημαντική και καταλυτική ήταν η παρουσία της Επίλεκτης Ομάδας Ειδικών Αποστολών Δήμου Θεσσαλονίκης, που για τέσσερις ημέρες προσέφερε εθελοντικά τις υπηρεσίες της στον χώρο του Ιερού Προσκυνηματος.

Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν με την απονομή τιμητικών διακρίσεων στους συμμετέχοντες και τη συγκρότηση της νέας Οργανωτικής επιτροπής για το 17ο Συναπάντημα Νεολαίας Ποντιακών Σωματείων το 2015.

Τιμήθηκε για ακόμη μια φορά η προσφορά και το έργο του Ιερού Προσκυνηματος και του Σωματείου «Παναγία Σουμελά» και ιδιαίτερως η προσφορά τους που σχετίζεται με τη νέα γενιά.

Όταν η αγάπη για την παράδοση, την πίστη και τις αξέχαστες πατρίδες γίνεται, μέσω της γνώσης και της μνήμης, τρόπος ζωής. Το όνομα της Παναγίας Σουμελά γράφανε με τα σώματά τους οι περίπου 600 νέοι. Η από αέρος φωτογραφία τα λείει όλα. Δύο αγαπημένες λέξεις, που με την αγάπη των νέων γίνονται χίλιες λέξεις, χίλιες σκέψεις και χίλιες αναμνήσεις...!

Οι νεολαίοι στον αποχαιρετιστήριο χορό μπροστά στον Ιερό Ναό της Παναγίας Σουμελά.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Το απόγευμα της Παρασκευής 12-9-2014 η ενορία μας (Ιερού Ναού Ζωοδόχου Πηγής Ν. Τραπεζούντας) πραγματοποίησε προσκυνηματική εκδρομή στην Ιερά Μονή Παναγίας Θεοσκεπαστής στον Σοχό Λαγκαδά. Η εκδρομή έγινε με σκοπό την προσκύνηση της θαυματουργής εικόνας της Παναγίας Γοργοεπηκόου από την Ι.Μονή Χιλανδαρίου Αγίου Όρους. Μετά από ταξίδι μιάμισης ώρας περίπου φθάσαμε στο εν λόγω μοναστήρι. Το όλο κτηριακό συγκρότημα (πύργος, κελιά κ.λ.π.) θύμιζε αγιορείτικο μοναστήρι. Αφού προσκυνήσαμε την θαυματουργή εικόνα της Παναγίας παρακολουθήσαμε τον παρακλητικό κανόνα στην Υπεραγία Θεοτόκο και στη συνέχεια πήραμε τον δρόμο της επιστροφής. Στις 14 Σεπτεμβρίου η εικόνα της Παναγίας θα επέστρεφε και πάλι στο Άγιο Όρος. Χιλιάδες προσκυνητές επισκέπτονταν το μοναστήρι καθημερινά για να προσκυνήσουν την θαυματουργή εικόνα της Γοργοεπηκόου. Ήταν μια ευκαιρία και ειδικά για τις γυναίκες να προσκυνήσουν την εικόνα της Παναγίας.

ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΔΙΣΤΙΧΑ

Εσύ εσύ το έμορφον και το χαίρισίζκον,
ας έβρησκα κι εφίλνα σε σ' έναν ορμάν' ισίζκον.

Εξέρτς' όντες εκάθουμνε σή χωραφί την άκραν,
κι εποίνεσ' με και ν' έκλαιγα κι εσπόγγιζεσ' τα δάκρα μ'.

Εμέν' η μάνα μ' είπε με: Γιωρίκα φά και πία
κι α σ' έμορφα τα κόρτσοπα εσύ – εσέν' ερία.

Η μάνα κι θέλ' να ελέπ' τον πόνον τη παιδί ατς,
για το τ' από ους να τρανύν ατο λύετα η καρδιά τα.

Η ξένητα ν' εχώρτσ' εμάς εμέν κι εσέν πουλόπο μ'
και πάντα ο νούς ιμ' εν σ' εσέν, πάντα πονεί το ψόπο μ'.

Ήλες μαρέν τα μάραντα, μαρέν και τα χορτάρα
και τ' έμορφον το σεβταλούχ' μαρέν τα παληκάρα.

Η ξένητα κι ο θάνατον, τα δύο έναν είναι...
Εζίασα κι ετέρεσα: η Ξένητα βαρύν εν.

Η λύρα μ' εν κοκίμελον, το τόξαρι μ' ελαίαν.
Γιατί εμέν' κ' εγάπανεσ' ναι σκύλ' γεννημασέαν!

Η κιάμοντσα μ' παίζ' γάριπκα κι εγώ στέκω κλαμένα.
Κανείς κακόν να μη παθάν γιαβρίκα μ' για τ' εμένα.

Η κάρδα μ' ετσαίρωσεν, τα πρόγατα θα βόσκουν!
Λελέβω ατά τ' ομμάτοπα σ' ντ' έμορφα γυρικλώσκουν!

Η κάρδα μ' μάνα εμοίραγεν' σ' έναν σα δύο αβλάκια,
κι α σ' έναν τρέχνε γαίματα κι α ! άλλο τα φαρμάκια.

Η μάνα μ' εμαγέρεψεν κρέας με τα πατίτσια
κι εκλώστεν οπίσ' κι είπε με: μη πας με τα κορίτσα!

Η μάσηνα σιρίζ' και πάει και στέκ' απάν' σα στράτας.
Αναμέν' το μοθόπωρον να πέρ' και πάει σαλλάτας.

Θειίτσα μ' το κορτσόπο σου ν' ατέν τη Μυροφόραν,
μη στείλτσ' ατεν σο πάνοιρ'! Ζελέβ' ατεν η χώρα.

Θεέ μ' δώσ' με ν' υπομονήν, Θεέ μ' δώσ' με και καρδίαν
να σύρω όλα τα τάρτα και την αροθυμίαν.

Θα ξενητέβω σα μακρά σο Κουταίσι,
κι ανάντριστον εθέκε στ' ο σκύλον ο ταίσι!

Θ' αποθάνω ψεματικά και τερών πολλά κλαίς με!
Τη κάρδιας ισ' τα μυστικά θα τερών όλα λες με!

Ποντιακά Ανέκδοτα

Άλλο λογεν είν'

Οι Ορδουλούδες όντας επερίσσευαν ατς τα κολονκύθια, εφόρτωναν ατα σα καίκια και επέγνα σ' άλλα τα πολιτείας να πουλούν ατα.
Μίαν πα ερρούξαν σα Σούρμενα, άμαν σα καίκια κες κανένας Σουρμενίτες κι εσούμωσαν να αγοράζ' κολονκύθια.

Οι καίκτσήδες με τα χιλια παρακαλίας εδέκαν , χωρίς παράδες,
κάμποσους νομάτς 20-30 κολονκύθια για να δοκιμάζ' ν ατα'.

Σα πέντε –έξ ώρας απάν εξύαν οι Σουρμενίτ' σο γιαλόν με τα καλάθα, κ' ερχίνεσαν τ' αγόρασμαν.

Αέτς πα σα δύο ώρας απές τα καίκια εφκερώθαν. Από η δουλεία κάμποσα χρόνια επέγν' αρ' αέτς. Άμαν έναν χρονίαν η Ορτού κι είχε κολονκύθια και οι καίκτσήδες εφόρτωσαν καρπούζα και επήγαν σα Σούρμενα. Οι Σουρμενίτ' εξύαν ξάν κ' εγόρασαν ούλια τα καρπούζα. Ίνας ασ' σοι καίκτσήδες εγέντον μισαφίρ-τς σ' έναν Σουρμενίτικον οσπίτ'.

Εκάτσαν να τρώγνε. Τερεί ο καίκτσής, ντο τερείς;.

Το γαλατοκολόκυνθον ντο έφεραν, καρπουζί πιπίλια είσεν απέσ'..

Εγροίκσεν ντ' εγέντον , αμαν λαλίαν κι εβγάλ..

Ο Σουρμενίτες σίτια έτρωγαν λέει ατον:

--Πατριώτη αδά σο σεφέρ τα κολονκύθια σουν έμορφα τρανά και κόκκινα έσαν, άμαν η νοστιμάδα τουν άλλο λογεν έν.... Άμον τα παλαιά κι είναι.

ΞΑΝ ΧΟΥΡΜΑΔΕΣ ΘΕΛ'

Ίνας τζοπάνος εβόσκιζεν τα πρόγατα τ' σ' έναν ραχίν απάν. Έναν ημέραν τερεί η θάλασσα ήσυχον , άμον γυαλίν, εχαβασλαευτεν, επούλτσεν τα πρόγατα τ' , εγόρασεν χουρμάδες εσέγκεν ατα σ' έναν καράβ' και επήγεν ταξίδ'. Σόν δρόμον εγέντον τρανόν φουρτούναν. Το καράβ' εκλώστεν τα παν αφκά και τα χουρμάδας ουλια εκσύγαν σην θάλασσαν, και ο τζοπάνον τσάτσαλος και περισιάντς έρθεν σο χωρίον ατ. Ξάν εγόρασεν πρόγατα κι' ερχίνεσεν το παλαίν την δουλείαν. Έναν ημέραν ξάν η θάλασσα ήσυχον και ο τζοπάνον κάθετα από ψηλά και τερεί και νουνίζ το βιον ατ. Επέρασεν απ' εκές' ίνας άλλος τζοπάνος και είπεν ατον.- Ντο ήσυχον και έμορφον έν η θάλασσα! –Ναι , είπεν κι' ατός, ξαν χουρμάδας θέλ'.

ΤΟ ΧΕΡΙ Μ' ΤΕΡΕΝ

Ίνας τσαπρός(αλλοίθωρος) εκάθουτου σ' έναν σταυριστράτ' κεκά. Επέρασεν, απά' κές ίνας δεβάτες κ' ερώτεσεν ατον την στράταν πώς να πάει σ' έναν χωρίον. Ο τσαπρόν έδειξεν ατον την στράταν. Ο δεβάτες τερεί, αλλού δεικνύζνε τ' ομμάτα τ' κι' αλλού το σερν' ατ' και νουνίζ μερ' μεραίαν να πάει. Ο τσιαπρόν εγροίκσενα . «Το χέρ' ιμ' τέρεν, τ' ομμάτια μ' αν τερείς θα πάς χασαι».

ΦΑΚΕΛΛΑ

Ο Ευγένιον, ο αρχιερατικόν επίτροπον 'σ σην Κερασούντα, είχεν καβάζ την αντίκαν τον Πάντζιον. Έναν ημέραν απάν σ' σο μεσημέρ' είπεν ατον.

«Πάντζιο, πήγαινε να φέρεις τρία φάκελλα» «Καλά», ειπεν ο Πάντζιον και εδέβεν πλάν. Επήγεν έφαγεν σ' σο σπίτιν' ατ' και έπεσεν κ' εκοιμέθεν, άμον ντ' εποίεν πάντα. Ας' σα τρία ώρας κ' υστερνά επήγεν σ' στον Αρχιμανδρίτην.

–Ευλογημένε, του λέγει, τι έγινες τόσες ώρες; και εσύ είπες με , άμε φά κ' έλα. Εγώ πα επήγα έφαγα , εκοιμέθα κι' ολιγον κ' έρθα. Το κουσούρι μ' ποίον έν; Όταν εγροίξεν ντ' εγέντον «Δέσποτα, είπεν ατον όνταν θέλτς «Πιλικους» το φαίν μη ταράεις ... και σασουρεύς με ... Φά κ' έλα είπες με, εγώ πα έφαγα κ' έρθα.

'Κι συμφέρ'.....

Κατά τας εξετάσεις του Δημοτικού έν Καπήκιοι σχολείου τέ 1906 έτει, έν ημέρα Κυριακέ ως συνήθως, παρευρέθημεν οι πλείστοι των εν τέ χωριέ παραθεριζόντων οικογενειών Τραπεζουντίων, έν αβς και ο Γυμνασιάρχης του Φροντιστηρίου αείμνηστος Ν. Λιθοξόος.

Ερωτηθείς μαθητής τις υπό του κ. προέδρου της εξεταστικής επιτροπής, πόσα κάμνουν 7 οκ. βούτυρο προς 12 γρ. την οκάν, ο μαθητής έλυσε το πρόβλημα επί του πίνακος επαινεθείς καταλλήλως.

Ο πατέρας όμως του μαθητού, όστις παρεκάθητο μεταξύ των ακροατών, σηκώνεται όρθιος και από της θέσεως του λέγει προς τον μαθητήν:

–Όγλουμ, καλά είπες ατα, άμαν πέ τον δέσκαλον ατές αφτενά μη θέλ' να παίρ' του βούτερον. Ασά 13 κορόσια αφκά 'κι συμφέρ'....

Κ' ένω ημείς όλοι γελώντες προσπαθούσαμε να τον εξηγήσωμε περί του εικονικού του πράγματος, εκείνος με σοβαρότητα και πείσμα , αλλά και με φωνές προσπαθούσε να μας πείση ότι οπωσδήποτε «Δώδεκα κορόσια 'κι συμφέρ'....»

Από το άρμπουμ της Τιαγιάς

Ταξίδι στο χρόνο μέσα από το πλούσιο φωτογραφικό αρχείο του συλλόγου μας.

Οφίτες πρώτης γενιάς στο Περιβλεπτον Δράμας σε αναμνηστική φωτογραφία τη δεκαετία του 1920.

Πρώτος από αριστερά: Παραδεισόπουλος Βασίλειος – Αδαμίδης Παναγιώτης – Άγνωστος – Ιωάννης Σταυριανίδης – Ζανέτας Ιωάννης – Άγνωστος – Εφραιμίδης Αναστάσιος – Άγνωστος – Αθανασιάδης Γεώργιος – Ιωαννίδης Βασίλειος – Εφραιμίδης Γεώργιος – Πουλικίδης Μιχάλης.

Οι μαθητές του Σχολείου Νέας Τραπεζούντας σε εργασίες καθαριότητας τη δεκαετία του 1950.

Τσάπισμα καλαμποκιού. Εθελοντική εργασία από κατοίκους του χωριού μας στο χωράφι του Σεϊταρίδη Αναστάσιου.

Πρώτος από αριστερά - άγνωστος - Βασίλειος Σεϊταρίδης (Λαϊστέρα) – Πετριδής Χρήστος (Καζαμία) – Νίκος Παραδεισόπουλος – Βασίλειος Παπαδόπουλος (Φώτης).

Αρχείο : Νίκου Παραδεισόπουλου

Στη μνήμη του Αναστασίου Χαρ. Κοκκινίδη Έφυγε ο ακούραστος εργάτης του πολιτισμού και της προσφοράς

Πλήρης ημερών και σε ηλικία 87 ετών έφυγε από κοντά μας την Πέμπτη 4 Σεπτεμβρίου ο αγαπητός και εκλεκτό μέλος του συλλόγου μας κ. Αναστάσιος Κοκκινίδης, ο ακούραστος εργάτης του πολιτισμού και της προσφοράς, αφήνοντας πίσω του μία πολύχρονη δράση και προσφορά στα πολιτιστικά δρώμενα της Νέας Τραπεζούντας και του συλλόγου μας.

Μία δράση που ξεκινά την δεκαετία του 1930 όταν μαθητής του Δημοτικού Σχολείου συμμετείχε στην πρώτη θεατρική παράσταση που παίχτηκε στο χωριό μας, και μετέπειτα μεγαλώνοντας συμπαρασύροντας μεγάλους και μικρούς δημιούργησε πάρα πολλές θεατρικές ομάδες, με αποτέλεσμα παρά τα δύσκολα χρόνια να παιχτούν στη Νέα Τραπεζούντα πάνω από τριάντα (30) ποντιακές θεατρικές παραστάσεις στις οποίες στις περισσότερες πρωταγωνιστούσε και είχε αναλάβει και την σκηνοθεσί-α τους.

Ήταν ο κύριος εκφραστής και δημιουργός έχοντας δίπλα του βέβαια αξιόλογους ανθρώπους, της μεγάλης Ποντιακής θεατρικής παράδοσης του συλλόγου μας που συνεχίζεται έως σήμερα έχοντας πάρα πολλές επιτυχίες στο ενεργητικό της με αποκορύφωμα τη δεκαετία του 1980, όταν ο σύλλογος μας δημιούργησε το Ποντιακό Θέατρο Μακεδονίας, και το Αγροτικό Θέατρο Μακεδονίας το οποίο και περιόδευσε σε πόλεις και χωριά ανά την Ελλάδα με τα έργα οι «Καπνέμποροι», και ο «Γιάνναγας» του οποίου τα κείμενα με παρέμβαση του κ. Κοκκινίδη ήρθαν στον σύλλογό μας από τον Οφίτη και αείμνηστο συγγραφέα κ. Αντωνιάδη Σταύρο. Ήταν αυτός που ανέλαβε με την συνδρομή της τότε κοινότητας Νέας Τραπεζούντας, και της Γεωργικής Διεύθυνσης Ν. Πιερίας, όντας οικοδόμος στο επάγγελμα, την ανέγερση κτιρίου – πολιτιστικού κέντρου στο κέντρο του χωριού μας και το 1968 το όνειρό του και όνειρο και επιθυμία όλων των κατοίκων του χωριού άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά και μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα με την επιμέλεια την δική του, χτίστηκε το υπάρχον κτίριο του συλλόγου μας που δεσπόζει στο κέντρο του χωριού μας έχοντας βέβαια και μία αίθουσα θεάτρου από τις λίγες που υπάρχουν στην Πιερία.

Να αναφέρουμε επίσης την συμμετοχή του για πολλά χρόνια σαν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του συλλόγου, και φυσικά την παρουσία του ακόμα και σε μεγάλη ηλικία σε όλες τις εκδηλώσεις του συλλόγου μας δίνοντας το καλύτερο παράδειγμα σε μικρούς και μεγάλους.

Ο Σύλλογος για την πολύχρονη προσφορά του στα πολιτιστικά δρώμενα του χωριού μας τον τίμησε το 2013 στις εκδηλώσεις των Υψηλαντείων με το Βραβείο «Αλέξανδρος Υψηλάντης». Το Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου μας αποφάσισε αντί στεφάνου στη μνήμη του κ. Κοκκινίδη να καταθέσει χρηματικό ποσό στο φιλόπρωτο ταμείο της ενορίας μας.

Αυτόν τον σημαντικό άνθρωπο που υπηρέτησε για πολλά χρόνια τον σύλλογο μας αποχαιρέτησε σύσσωμο το Διοικητικό Συμβούλιο του Υψηλάντη, το σύνολο των κατοίκων της Νέας Τραπεζούντας και πολλοί φίλοι της οικογένειας την Πέμπτη 4 Σεπτεμβρίου στον Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής όπου εψάλλει και η εξόδιος ακολουθία. Η σωρός του μεταφέρθηκε από τέσσερις ένστολους ζητκοφόρους και ο Χαράλαμπος Χαραλαμπίδης ο λυράρης έπαιξε τον αγαπημένο του σκοπό, τον χορό Σαμψών, πριν να τον σκεπάσει το χώμα.

Αιωνία του η μνήμη.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου
«Αλέξανδρος Υψηλάντης»
Νέας Τραπεζούντας